

***Suvestinė redakcija nuo 2017-10-11 iki 2019-01-03***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [38-1253](#), i. k. 1052230ISAK78/V-179*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO IR  
LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO**

**Į S A K Y M A S  
DĖL DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO KRITERIJŲ APRAŠO IR DARBINGUMO  
LYGIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2005 m. kovo 21 d. Nr. A1-78/V-179  
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 20 straipsnio 9 dalimi,

*Preambulės pakeitimai:*

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

1. Tvirtiname pridedamus:

1.1. Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašą;

1.2. Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašą.

2. Nustatome, kad šis įsakymas įsigalioja nuo 2005 m. liepos 1 d.

3. P a v e d a m e įsakymo vykdymo kontrolę socialinės apsaugos ir darbo viceministrui ir sveikatos apsaugos viceministrui pagal veiklos sritis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministro ir

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179

(Lietuvos Respublikos socialinės

apsaugos ir darbo ministro ir

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2014 m. kovo 12 d. įsakymo Nr. A1-131/V-349 redakcija)

### **DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO KRITERIJŲ APRAŠAS**

1. Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašas (toliau – Kriterijų aprašas) apibrėžia kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatomas darbingumo lygis, bei jų taikymą.

2. Šiuo Kriterijų aprašu turi vadovautis Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NDNT), nustatydamas asmenų darbingumo lygį, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, nukreipdamos asmenis į NDNT darbingumo lygiui nustatyti.

3. Sprendimą dėl asmens darbingumo lygio NDNT priima įvertinusi šiuos kriterijus:

3.1. medicininius, t. y. asmens bazinį darbingumą (1 priedas);

3.2. asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti (2 priedas).

4. Bazinis darbingumas vertinamas atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę: į visas jo darbingumui įtaką darančias ligas, traumas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus.

5. Jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, nustatomi mažiausi ligos ar traumos padarinius atitinkantys bazinio darbingumo procentai, vadovaujantis Kriterijų aprašo 6 punkto nuostatomis.

6. Jei dėl kelių ligų ar traumų atsiradę funkciniai sutrikimai stiprina vienas kitą, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo bazinio darbingumo procentai dauginami iš koeficientų šia tvarka:

6.1. jei dėl kito organizmo funkcinio sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra 70–80, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra dauginami iš koeficiento 0,9;

6.2. jei dėl kito organizmo funkcinio sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra 50–65, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra dauginami iš koeficiento 0,8;

6.3. jei dėl kito organizmo funkcinio sutrikimo bazinio darbingumo procentai yra 30–45, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra dauginami iš koeficiento 0,7;

6.4. jei dėl kito organizmo funkcinio sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra 0–25, dėl sunkiausio organizmo funkcijos sutrikimo nustatyti bazinio darbingumo procentai yra dauginami iš koeficiento 0,6.

7. Bazinis darbingumas vertinamas procentais nuo 0 iki 100. Gauti bazinio darbingumo procentai negali būti mažesni už 0 ir didesni už 100.

8. Asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti kriterijai vertinamai balais nuo 0 iki 4, atsižvelgiant į asmens gebėjimą dalyvauti kasdieniame gyvenime, dirbti, panaudoti turimą profesinę kvalifikaciją ar įgyti naują bei būti savarankiškam.

9. Asmens veikla ir gebėjimas dalyvauti vertinami užpildžius Asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti klausimyną.

10. Gauti Asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti klausimyno balai prilyginamai koeficientams:

- 10.1. 73–76 balai – koeficientas 0,7;
- 10.2. 38–72 balai – koeficientas 0,8;
- 10.3. 19–37 balai – koeficientas 1;
- 10.4. 4–18 balų – koeficientas 1,1;
- 10.5. 0–3 balai – koeficientas 1,2.

11. Apskaičiuojant asmens darbingumo lygį, bazinio darbingumo procentai dauginami iš Asmens veiklos ir gebėjimo dalyvauti koeficiento.

12. Tuo atveju, kai prognozuojamas asmens bazinis darbingumas – nuo 0 iki 15 procentų ar kai dėl asmens, gyvenančio užsienyje, darbingumo lygio nustatymo kreipiasi pensiją ar išmoką skirianti institucija, asmens darbingumo lygis vertinamas tik pagal medicininius kriterijus, nevertinant asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti. Asmens veikla ir gebėjimas dalyvauti vertinami tik asmeniui pageidaujant.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

13. Tuo atveju, kai į NDNT siunčiamo asmens sveikatos būklė neatitinka šiame Kriterijų apraše nurodytų kriterijų ir (ar) nepanaudotos visos būtinos medicininės reabilitacijos ir gydymo priemonės, NDNT priima sprendimą nevertinti asmens darbingumo lygio, vadovaudamasi siuntime į NDNT pateiktais duomenimis ir informacija.

---

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

## BAZINIO DARBINGUMO PROCENTAI

### I. Nervų sistemos ligos

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1.   | Galvinių nervų neuralgija G50, G52:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Proc. |
| 1.1. | lengva (apima retus neuralgijos priepuolius, gydymui pakanka monoterapijos medikamentais, netrikdančios kasdieninės veiklos)                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 90    |
| 1.2. | vidutinė (vidutinio dažnumo neuralginiai skausmai, sukeliama nestiprių išorinių dirgiklių, trikdančios kasdieninę veiklą, taikoma monoterapija maksimaliomis dozėmis ar politerapija keliais preparatais, trikdančios kasdieninę veiklą)                                                                                                                                                                              | 55    |
| 1.3. | sunki (dažnai pasireiškiantys neuralginiai priepuoliai, provokuojami kramtant, juokiantis, kalbant, sutrikdančios kasdieninę veiklą bei valgymą, dėl to krenta svoris, taikoma politerapija vaistų kombinacijomis maksimaliomis dozėmis, kiti gydymo metodai)                                                                                                                                                         | 40    |
| 1.4. | labai sunki (nuolat nevalgo, nekalba, nevalo dantų, vyrai nesiskuta, kai neefektyvus nei konservatyvus, nei chirurginis gydymas)                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 30    |
| 2.   | Periferinis veido nervų paralyžius:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| 2.1. | vienos pusės kosmetiškai mažai trukdanti parėzė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 100   |
| 2.2. | vienos pusės ryški parėzė ir (ar) kontraktūros, ir (ar) aberantinė regeneracija, ir (ar) sinkinezės                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 80    |
| 2.3. | vienos ar abiejų pusių paralyžius ir (ar) kontraktūros, ir (ar) aberantinė regeneracija, ir (ar) sinkinezės, sutrikdančios funkcijas                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 50    |
| 3.   | Galvos smegenų pažeidimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
|      | Pastabos:<br>Priskiriami embriono vystymosi stadijoje atsiradę ir vėlesni galvos smegenų pažeidimai (uždegimai, traumos, augliai, intoksikacijos, kraujotakos sutrikimai, centrinės nervų sistemos ligos ir kt.)<br>Trauminių pažeidimų, kraujotakos sutrikimų, auglių atvejais turi būti įrodyti (klinikiniais ir instrumentiniais diagnostiniais tyrimais, neurovizualiniais tyrimais) organiniai smegenų pakitimai |       |
| 3.1. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra lengvų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 90    |
| 3.2. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra vidutinio sunkumo funkcijos sutrikimų (hemiparezė ar paraparezė, kai raumenų jėga galūnėse – 3–4 balai)                                                                                                                                                                                                                                                                            | 50    |
| 3.3. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra vidutinio sunkumo funkcijos sutrikimų (hemiparezė ar paraparezė, kai raumenų jėga rankose – 2 balai, kojose – 3–4 balai)                                                                                                                                                                                                                                                           | 40    |
| 3.4. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra ryškių funkcijos sutrikimų (hemiparezė ar paraparezė, kai raumenų jėga galūnėse – 2 balai, padidėjęs raumenų tonusas)                                                                                                                                                                                                                                                              | 30    |
| 3.5. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra ryškių funkcijos sutrikimų (hemiparezė ar paraparezė, kai raumenų jėga galūnėse – 1 balas, žemas raumenų tonusas)                                                                                                                                                                                                                                                                  | 25    |
| 3.6. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra labai ryškių funkcijos sutrikimų (hemiplegija ar paraplegija, kai raumenų jėga galūnėse – 0 balų)                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 15    |
| 3.7. | galvos smegenų pažeidimai, kai yra labai ryškių funkcijos sutrikimų (tetraplegija, kai raumenų jėga galūnėse – 0 balų)                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0“.   |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 4.   | Smegenų pažeidimai, kai yra psichikos sutrikimų:<br>(Būtinai ligonio neuropsichologinis ištyrimas, psichologo ir psichiatro konsultacijos)                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 4.1. | lengvas funkcijos sutrikimas: vyrauja asteninis sindromas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 90 |
| 4.2. | vidutinis funkcijos sutrikimas: žymi astenija, yra charakterio pakitimų, susilpnėjusi atmintis, sulėtėjęs mąstymas                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 50 |
| 4.3. | didelis funkcijos sutrikimas: visada asmenybės nuskurdimas požymiai, ryškiai sumažėjęs savarankiškumas, sugebėjimas savarankiškai susitvarkyti buityje, ryškūs organiniai galvos smegenų pažeidimai                                                                                                                                                                                                               | 40 |
| 4.4. | sunkus funkcijos sutrikimas (po sunkių galvos smegenų pažeidimų): nesavikritiškai, nesugeba abstrakčiai mąstyti, labai susilpnėjusi atmintis, blogai sukaupia dėmesį, labiau ryškėja demencija                                                                                                                                                                                                                    | 30 |
| 5.   | Autonominės (vegetacinės) sistemos sutrikimai, pasireišskiantys miego sutrikimais, alpimais, nukritimais (sinkopės, Drop atakos, katapleksija), vazomotorinės reguliacijos sutrikimais ir kt.:                                                                                                                                                                                                                    |    |
| 5.1. | neryškūs: ortostatiniai simptomai yra reti, nepastovūs ar atsiranda tik ortostatinio streso metu, asmuo gali stovėti >15 min., nesutrikdyta kasdieninė veikla, arterinis kraujo spaudimas gali būti normalus                                                                                                                                                                                                      | 90 |
| 5.2. | lengvi: ortostatiniai simptomai bent 1 kartą per savaitę, paprastai atsiranda ortostatinio streso metu, asmuo gali stovėti >10<15 min., kasdieninė veikla apribota nestipriai, yra arterinio kraujo spaudimo ir pulso pakitimų, pavieniai nualpimo ar nukritimo priepuoliai                                                                                                                                       | 70 |
| 5.3. | vidutiniai: ortostatiniai simptomai dažni, paprastai atsiranda ortostatinio streso metu, neatsiranda be ortostatinio streso, asmuo gali stovėti >5<10 min., vidutiniškai apribota kasdieninė veikla, dažni nualpimai ar nevalingi kritimai (<1 kartą per savaitę)                                                                                                                                                 | 50 |
| 5.4. | ryškūs: ortostatiniai simptomai dažni, atsiranda ortostatinio streso metu, kartais atsiranda ir be ortostatinio streso, asmuo gali stovėti >1<5 min., stipriai apribota kasdieninė veikla, ortostatinė hipotenzija yra >50% laiko skirtingomis dienomis, dažni nualpimai ar nevalingi kritimai (>1 kartą per savaitę)                                                                                             | 40 |
| 5.5. | labai ryškūs: ortostatiniai simptomai yra visą laiką, ortostatinė hipotenzija nuolat registruojama, asmuo gali stovėti <1 min., ligoniui reikalingas vežimėlis ir (ar) jis prikaustytas lovoje, dažnos sinkopės ar presinkopės ligoniui bandant stovėti, nevalingas užmigimas                                                                                                                                     | 25 |
| 6.   | Smegenų pažeidimai, kai yra pažintinių funkcijų sutrikimų (apraksija, afazija, agnozija ir kt.):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 6.1. | lengvi (dalinė motorinė ar lengva anominė ir kt. afazija)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 60 |
| 6.2. | vidutiniai (pilna motorinė ar anominė ir (ar) dalinė sensorinė ar kt. afazija)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 45 |
| 6.3. | dideli (pilna sensorinė afazija)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 35 |
| 6.4. | sunkūs (globali afazija)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 25 |
| 7.   | Smegenų pažeidimai, kai yra koordinacijos ir pusiausvyros sutrikimų (įskaitant stovėjimo ir vaikščiojimo funkcijų sutrikimus):                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| 7.1. | lengvi: reikia minimalios pagalbos, nereikia pagalbinių priemonių, reti kritimai (<1 kartą per mėnesį), stovi suglaustomis kojomis, pats apsisuka į abi puses                                                                                                                                                                                                                                                     | 90 |
| 7.2. | vidutiniai: reikia pagalbos, gali vaikščioti tik lygiu keliu, vengia nelygaus kelio ir (ar) kalnelių, reikia pagalbinių priemonių, tačiau nepriklausomas, kritimai >1 kartą per mėnesį <1 kartą per savaitę, suglaustomis kojomis nepastovi, tačiau gali stovėti išskėstomis, sulėtintai pats apsisuka į abi puses, Rombergo padėtis 5–10 sek., 360° apsisuka į vieną pusę per >4 sek. be priežiūros ir kontrolės | 55 |

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 7.3.   | dideli: daugumai veiklų reikia pagalbos, vaikšto tik namuose, reikia nedidelės pagalbos naudojant pagalbines priemones, kritimai >1 kartą per savaitę < 1 kartą per dieną, sunkiai išlaiko pusiausvyrą išskėstomis kojomis, 360° apsisukant į abi puses reikalinga saikinga priežiūra ir žodinė kontrolė                                           | 40 |
| 7.4.   | sunkūs: beveik visoms veikloms reikia pagalbos, ribotas vaikščiojimas namuose, reikia didelės pagalbos naudojant pagalbines priemones, kritimai >1 kartą per dieną, sunkiai išlaiko pusiausvyrą išskėstomis kojomis, tačiau pastovi >10 sek., Rombergo padėtis <5 sek., 360° apsisukant į abi puses reikalinga aktyvi priežiūra ir žodinė kontrolė | 30 |
| 7.5.   | labai sunkūs: visiškai priklausomas atlikdamas visas veiklas, negali vaikščioti namuose, reikalingas vežimėlis ar prikaustytas prie patalo, kritimai >1 kartą per dieną, be pagalbos pastovi <10 sek., Rombergo padėtyje be pagalbos nepastovi, apsisukimas tik su pagalba                                                                         | 25 |
| 8.     | Cerebrinis paralyžius (CP) (G80): Spastinis vienpusis CP, spastinis dvipusis CP (spastinė tetraplegija, spastinė diplegija), ataksinis CP, diskinezinis CP:                                                                                                                                                                                        |    |
| 8.1.   | nedidelis sutrikimas: nedaug padidėjęs pažeistos galūnės spastiškumas, nežymi hiperrefleksija                                                                                                                                                                                                                                                      | 80 |
| 8.2.   | lengvas sutrikimas: sutrikusi smulkioji motorika, lengva spastinė hemiparezė, lengvas raumenų tonuso sutrikimas, lengvas psichikos pažeidimas, IQ 50–69, lengvas kalbos sutrikimas                                                                                                                                                                 | 55 |
| 8.3.   | vidutinis sutrikimas: lengvo laipsnio bulbariniai sutrikimai ir maitinimosi sutrikimai, sutrikusi smulkioji motorika, vidutinis liemens nestabilumas, galvos tremoras, sutrikusi kūno padėties kontrolė ir kūno pusiausvyra stovint, sugeba pasinaudoti atramomis, vidutiniškai kintantis raumenų tonusas, IQ 35–49, raumenų jėga 3–4 balai        | 40 |
| 8.4.   | didelis sutrikimas: nestabili kūno padėtis, dideli raumenų tonuso sutrikimai, ryškūs nuolatiniai įvairios amplitudės nevalingi galvos, kaklo, galūnių judesiai, IQ 20–34, raumenų jėga 2–3 balai                                                                                                                                                   | 30 |
| 8.5.   | sunkus (visa apimantis) sutrikimas: hipotonija, spastinė hemiplegija, nevaikšto, nesugeba pasinaudoti jokiais atramomis, dideli bulbariniai sutrikimai, nekalba, ryškūs psichikos sutrikimai, raumenų jėga 0–1 balo                                                                                                                                | 25 |
| 9.     | Ekstrapiramidinės sistemos ir judesių sutrikimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 9.1.   | ligos simptomai vienoje pusėje, be pusiausvyros sutrikimų (Pagal Hoehn-Yahr 1–1.5 stadija), hiperkinezės neryškios. Visiškai savarankiškas, kasdieninę veiklą atlieka lėčiau, visiškai savarankiškai atlieka daugumą namų ruošos darbų                                                                                                             | 90 |
| 9.2.   | ligos simptomai abipusiai, be pusiausvyros sutrikimų (Pagal Hoehn-Yahr 2–2.5 stadija), hiperkinezės matomos, tačiau netrikdančios kasdieninės veiklos:                                                                                                                                                                                             |    |
| 9.2.1. | nevisiškai savarankiškas, patiria sunkumų atlikdamas kai kuriuos namų ruošos darbus, užtrunka tris keturis kartus ilgiau                                                                                                                                                                                                                           | 60 |
| 9.2.2. | tam tikra priklausomybė, gali atlikti daugumą namų ruošos darbų, bet nepaprastai lėtai, su didelėmis pastangomis, daro klaidų, kai ko atlikti nepajėgia                                                                                                                                                                                            | 55 |
| 9.3.   | ligos simptomai abipusiai, būdingas posturalinis nestabilumas (pagal Hoehn-Yahr 3 stadija), hiperkinezės ryškios, trikdančios kasdieninę veiklą, tačiau jai atlikti pagalbos nereikia. Didelė priklausomybė, pagelbsti atlikti pusę namų ruošos darbų, sulėtėjęs                                                                                   | 40 |
| 9.4.   | ligos simptomai abipusiai, yra pusiausvyros sutrikimų, ligonis gali atsistoti, einant reikalinga pagalba (pagal Hoehn-Yahr 4 stadija), hiperkinezės ryškios, trikdančios kasdieninę veiklą ir jai atlikti reikalinga pagalba:                                                                                                                      |    |

|        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 9.4.1. | labai priklausomas, gali pagelbėti atlikti kasdieninius darbus, bet mažai pajėgia atlikti pats                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 35 |
| 9.4.2. | labai stengdamasis kai kurią kasdieninę veiklą retkarčiais atlieka pats ar pradeda pats. Ligoniiui reikalinga didelė pagalba                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 30 |
| 9.5.   | ligos simptomai abipusiai, yra pusiausvyros sutrikimų, ligonis negali atsistoti ir paeiti be pagalbos (pagal Hoenh-Yahr 5 stadija), hiperkinezės ryškios, net ir su pagalba kasdieninė veikla sunkiai atliekama:                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| 9.5.1. | nieko nedaro pats, gali kiek pradėti atlikti kai kuriuos kasdieninius darbus, didelis funkcijos sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 15 |
| 9.5.2. | visiška paciento priklausomybė, prirakintas prie lovos, neatliekamos vegetacinės funkcijos – rijimas ir dubens organų funkcijos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0  |
| 10.    | Epilepsija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|        | Vertinama pagal priepuolių pobūdį, sunkumą, dažnumą (tik neprovokuoti priepuoliai), pasiskirstymą paros metu, pažintinių funkcijų sutrikimus bei asmenybės pasikeitimus dėl epilepsijos:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| 10.1.  | reti generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys < 1 kartą per 2 mėnesius, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židiniai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys < 1 kartą per 2 savaites                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 90 |
| 10.2.  | vidutinio dažnumo generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys 1–2 kartus per mėnesį, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židininiai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys < 1 kartą per savaitę, kai nėra pažintinių funkcijų sutrikimų ir asmenybės pasikeitimų                                                                                                                                                                                                                                        | 50 |
| 10.3.  | dažni generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys 3–4 kartus per mėnesį, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židininiai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys kasdien, kai nėra pažintinių funkcijų sutrikimų, bet yra asmenybės pasikeitimų                                                                                                                                                                                                                                                            | 40 |
| 10.4.  | dažni generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys 3–4 kartus per mėnesį, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židininiai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys kasdien, kai yra pažintinių funkcijų sutrikimų ir asmenybės pasikeitimų                                                                                                                                                                                                                                                                   | 35 |
| 10.5.  | labai dažni generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys > 4 kartus per mėnesį, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židininiai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys > 1 kartą per dieną, kai yra pažintinių funkcijų sutrikimų ir asmenybės pasikeitimų                                                                                                                                                                                                                                                 | 30 |
| 10.6.  | labai dažni generalizuoti priepuoliai, pasikartojantys kasdien, ir (ar) židininiai paprasti, ir (ar) židininiai sudėtingieji priepuoliai, pasikartojantys kasdien, kai yra pažintinių funkcijų sutrikimų ir asmenybės pasikeitimų, esant išnaudotam ir neefektyviam chirurginiam epilepsijos gydymui, ar jis šiai epilepsijos formai gydyti neįmanomas                                                                                                                                                      | 25 |
|        | Pastabos:<br>Asmuo laikomas pagijusiu, jei per 3 metų laikotarpį, nevartojant vaistų nuo epilepsijos, priepuoliai nepasikartoja.<br>Epilepsijos diagnozė ir jos sukeltas nedarbingumas turi būti pagrįstas ne tik priepuolių dažniu, bet ir diagnostiniais tyrimais – EEG, ilgalaikė vaizdinė EEG (nesant specifinių pakitimų rutininėje EEG), neurovizualiniais tyrimais, taip pat vartojant adekvatų prieštraukulinį gydymą ir įvertinus, ar galimas chirurginis epilepsijos gydymas ir ar jis išnaudotas |    |
| 11.    | Narkolepsija<br>Vertinama atsižvelgiant į pasireiškimą ir simptomų kombinacijas (nenumaldomo mieguistumo priepuoliai, katapleksija, miego paralyžius, hipnogoginės haliucinacijos, miego sutrikimas, automatinis elgesys):                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 11.1. | lengvas funkcijos sutrikimas (nustatomas vienas iš keturių pagrindinių narkolepsijos simptomų (nevalingi miego priepuoliai, katapleksija, miego paralyžius, hipnoagoginės haliucinacijos)                                                                        | 55 |
| 11.2. | vidutinis funkcijos sutrikimas (nustatomi trys iš keturių pagrindinių narkolepsijos simptomų)                                                                                                                                                                    | 40 |
| 11.3. | sunkus funkcijos sutrikimas (nustatomi visi keturi pagrindiniai narkolepsijos simptomai)                                                                                                                                                                         | 25 |
| 12.   | Nugaros smegenų pažeidimai:                                                                                                                                                                                                                                      |    |
| 12.1. | lengvas nugaros smegenų pažeidimas, kai yra motorikos ir neryškūs jutimo sutrikimo simptomai, kai nėra dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                         | 90 |
| 12.2. | nugaros smegenų arba <i>cauda equina</i> pažeidimas, kai yra apatinė paraparezė, kai nėra dubens organų funkcijų sutrikimų                                                                                                                                       | 55 |
| 12.3. | nugaros smegenų arba <i>cauda equina</i> pažeidimas, kai yra apatinė paraparezė, kai yra dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                       | 40 |
| 12.4. | nugaros smegenų pažeidimas, kai yra paraparezė ar tetraparezė ir dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                                               | 25 |
| 12.5. | nugaros smegenų pažeidimas, kai yra apatinė paraplegija ir dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                                                     | 20 |
| 12.6. | nugaros smegenų pažeidimas (C5 ar žemesnis), kai yra tetraplegija ir dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                                           | 10 |
| 12.7. | nugaros smegenų pažeidimas (C4 ar aukštesnis), kai yra tetraplegija ir dubens organų funkcijos sutrikimų                                                                                                                                                         | 0  |
| 13.   | Išsėtinė sklerozė:<br>(Funkcijos sutrikimo laipsnis vertinamas naudojant Kurtzkės išplėstinę negalios vertinimo skalę (Expanded Disability Status Scale, EDSS))                                                                                                  |    |
| 13.1. | EDSS 1–1.5, tačiau nėra negalios                                                                                                                                                                                                                                 | 80 |
| 13.2. | EDSS 2–2.5 – lengva negalia, kai yra iki 2 FS iš 7                                                                                                                                                                                                               | 55 |
| 13.3. | EDSS 3–3.5 – vidutinė negalia, kai yra 1 FS, ar lengva negalia, kai >2 FS                                                                                                                                                                                        | 40 |
| 13.4. | EDSS 4–4.5 – santykinai sunki negalia, ribota kasdieninė veikla, reikalinga minimali pagalba, be pagalbinių priemonių nueina iki 300 metrų                                                                                                                       | 35 |
| 13.5. | EDSS 5–5.5 – negalia trikdo visos dienos aktyvumą, be pagalbinių priemonių gali nueiti iki 100 metrų                                                                                                                                                             | 30 |
| 13.6. | EDSS 6–6.5 – einant reikalingos pagalbines priemonės, gali nueiti <20 metrų ar reikalingas vežimėlis ir (ar) reikalinga pagalba važiuojant                                                                                                                       | 25 |
| 13.7. | EDSS 7–7.5 – gali nueiti iki 2 žingsnių, reikalingas vežimėlis, reikalinga pagalba važiuojant                                                                                                                                                                    | 20 |
| 13.8. | EDSS 8–8.5 – lovos ligonis, epizodiškai ar visą laiką, iš dalies ar visiškai nekontroliuoja dubens organų funkcijų ir (ar) negali efektyviai bendrauti, valgyti, ryti                                                                                            | 15 |
| 13.9. | EDSS 9–9.5 – lovos ligonis, visiškai nekontroliuoja dubens organų funkcijų, negali efektyviai bendrauti, valgyti, ryti                                                                                                                                           | 0  |
| 14.   | Periferinės nervų sistemos, neuroraumeninės jungties ir raumenų ligos:                                                                                                                                                                                           |    |
| 14.1. | lengvas funkcijos sutrikimas: ligos simptomai lengvi, sukeliantys lengvą funkcijos sutrikimą (susilpnėjusi raumenų jėga, lengvi jutimo sutrikimai, lengvos parestezijos, susilpnėję sausgysliniai antkaulio refleksai). Asmuo funkciškai visiškai nepriklausomas | 80 |



|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 14.2. | vidutinis funkcijos sutrikimas: ligos simptomai vidutinio sunkumo, sukeliantys vidutinį funkcijos sutrikimą (susilpnėjusi raumenų jėga, ryški hipestezija, žymios, tačiau pakenčiamos parestezijos, neišgaunami sausgysliniai antkaulio refleksai). Asmuo funkciškai santykinai nepriklausomas (naudoja pagalbines priemones tam tikrai funkcijai atlikti), nereikia kito asmens pagalbos                                                           | 50 |
| 14.3. | ryškus funkcijos sutrikimas: ligos simptomai ryškūs, sukeliantys sunkų funkcijos sutrikimą (susilpnėjusi raumenų jėga, jutimų anestezija, nepakenčiamos parestezijos, neišgaunami sausgysliniai antkaulio refleksai). Asmuo funkciškai santykinai priklausomas ir reikalinga lengva ar vidutinė kito asmens pagalba sutrikdytoms funkcijoms atlikti (ligonis naudoja >50% savo jėgų)                                                                | 35 |
| 14.4. | sunkus funkcijos sutrikimas: ligos simptomai sunkūs, sukeliantys sunkų funkcijos sutrikimą (susilpnėjusi raumenų jėga, jutimų anestezija, nepakenčiamos parestezijos, galimi neuropatiniai skausmai, neišgaunami sausgysliniai antkaulio refleksai). Asmuo funkciškai visiškai priklausomas ir reikalinga didelė kito asmens pagalba sutrikdytoms funkcijoms atlikti (ligonis naudoja 25–50% savo jėgų)                                             | 25 |
| 14.5. | labai sunkus funkcijos sutrikimas: ligos simptomai sunkūs, sukeliantys sunkų funkcijos sutrikimą (susilpnėjusi raumenų jėga, jutimų anestezija, nepakenčiamos parestezijos, galimi neuropatiniai skausmai, neišgaunami sausgysliniai antkaulio refleksai). Asmuo funkciškai visiškai priklausomas ir visada reikalinga kito asmens pagalba sutrikdytoms funkcijoms atlikti (ligonis naudoja <25% savo jėgų)                                         | 15 |
|       | Pastaba:<br>Funkciniai sutrikimai daugiausia pasireiškia motorikos, sensoriniais sutrikimais ar skausmais. Dėl jutimo sutrikimų ir skausmų kartais net lengvi funkciniai sutrikimai apriboja galimybes dirbti (smulkiosios motorikos darbai). Nustatant darbingumo sumažėjimo procentą, šie negalavimai turi būti patvirtinti klinikiniais ir instrumentiniais tyrimais (elektromiografija arba elektroneurografija, arba neuromiografinis tyrimas) |    |
| 15.   | Miastenija: pagal miastenijos fondo klinikinę miastenijos klasifikaciją (2000 m.):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 15.1. | bet kurių akies judinamųjų raumenų silpnumas (visų kitų raumenų jėga normali) ar miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti lengvu raumenų silpnumu, dominuojant galūnių ir aksialinių raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                      | 55 |
| 15.2. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti lengvu raumenų silpnumu, dominuojant orofaringinių ir kvėpavimo raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 45 |
| 15.3. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti vidutiniu raumenų silpnumu, dominuojant galūnių ir aksialinių raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 40 |
| 15.4. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti vidutiniu raumenų silpnumu, dominuojant orofaringinių ir kvėpavimo raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 35 |
| 15.5. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti sunkiu raumenų silpnumu, dominuojant galūnių ir aksialinių raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 25 |
| 15.6. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti sunkiu raumenų silpnumu, dominuojant orofaringinių ir kvėpavimo raumenų pažeidimui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 15 |
| 15.7. | miastenijos generalizuota forma, pasireiškianti sunkiu raumenų silpnumu, reikalinga intubacija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0  |

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-509/V-1160](#), 2017-10-06, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16056

## II. Psichikos ir elgesio sutrikimai

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Proc. |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 16.   | Demencijos (F00.0, F00.1, F00.2, F01.0, F01.1, F01.2, F01.3, F02.0, F02.1, F02.2, F02.3, F02.4, F02.8, F03):<br>(Vertinama atsižvelgiant į MMSE tyrimo rezultatus, Blessed'o demencijos skalę ir klinikinę būklę)                                                                                                                                                                                                                          |       |
| 16.1. | 0–10 – ryškus pažinimo sutrikimas (MMSE), 23–28 – sunki demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 25    |
| 16.2. | 11–20 – vidutinio sunkumo pažinimo sutrikimas (MMSE), 10–22 – vidutinė demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 35    |
| 16.3. | 21–24 – lengvas pažinimo sutrikimas (MMSE), 4–9 – lengva demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 55    |
| 17.   | Organinis amnezinis sindromas (F04), vertinamas pagal psichologinį atminties tyrimą:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |
| 17.1. | lengvas sutrikimas (nedidelė problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 55    |
| 17.2. | vidutinis sutrikimas (vidutinė problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 35    |
| 17.3. | sunkus sutrikimas ( didelė ir visiška problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 25    |
| 18.   | Organinės psichozės (F06.0, F06.1, F06.2, F06.8).<br>Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į: dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai truncančių vaistų sukeliama šalutinių reiškinių, ar yra liekamoji neurologinė simptomatika |       |
| 18.1. | nežymus sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 65    |
| 18.2. | nedidelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 55    |
| 18.3. | vidutinis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 45    |
| 18.4. | didelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 35    |
| 18.5. | sunkus sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 25    |
| 19.   | Organiniai nuotaikos sutrikimai (F06.3).<br>Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai truncančių vaistų sukeliama šalutinių reiškinių, ar yra dažna ciklų kaita                            |       |
| 19.1. | nedidelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 75    |
| 19.2. | vidutinis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 55    |
| 19.3. | didelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 35    |
| 20.   | Organinis asmenybės sutrikimas (F 07.0).<br>Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į: elgesio sutrikimus, ar yra liekamoji neurologinė simptomatika                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |
| 20.1. | nedidelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 85    |
| 20.2. | vidutinis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 75    |
| 20.3. | didelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 55    |
| 21.   | Psichikos ir elgesio sutrikimai vartojant psichoaktyvias medžiagas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
| 21.1. | psichozės (F1X.5) – taip pat kaip organinė psichozė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 21.1.1. | nežymus sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 65    |
| 21.1.2. | nedidelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 55    |
| 21.1.3. | vidutinis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 45    |
| 21.1.4. | didelis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 35    |
| 21.1.5. | sunkus sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 25    |
| 21.2.   | amnezinis sindromas (F1X.6) – taip pat kaip organinis amnezinis sindromas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
| 21.2.1. | lengvas sutrikimas (nedidelė problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 55    |
| 21.2.2. | vidutinis sutrikimas (vidutinė problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 35    |
| 21.2.3. | sunkus sutrikimas ( didelė ir visiška problema)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 25    |
| 21.3.   | Demencija (F1X.73) – taip pat kaip ir kitos demencijos. Vertinama atsižvelgiant į MMSE tyrimo rezultatus (kaip 16 punkte.), Blessed'o demencijos skalę ir klinikinę būklę:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| 21.3.1. | 0–10 – ryškus pažinimo sutrikimas (MMSE), 23–28 – sunki demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 25    |
| 21.3.2. | 11–20 – vidutinio sunkumo pažinimo sutrikimas (MMSE), 10–22 – vidutinė demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 35    |
| 21.3.3. | 21–24 – lengvas pažinimo sutrikimas (MMSE), 4–9 – lengva demencija (Blessed)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 55    |
| 22.     | Šizofrenija, šizoafektiniai, šizotipiniai, nuolatiniai kliesesiniai sutrikimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
| 22.1.   | šizofrenija (F20.00, F20.01, F20.02, F20.1, F20.2, F20.3, F20.4, F20.5, F20.6, F20.8)<br>Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į: ligos eigą, simptomų sunkumą, dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai truncančių vaistų sukeliamų šalutinių reiškinių, ar išlieka ryški negatyvioji simptomatika | 0–60  |
| 22.2.   | šizotipinis sutrikimas (F21), nuolatiniai kliesesiniai sutrikimai (F22.0, F22.8) Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į: dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai truncančių vaistų sukeliamų šalutinių reiškinių, ar išlieka ryški negatyvioji simptomatika                                       | 30–80 |
| 22.3.   | šizoafektiniai sutrikimai (F25.0, F 25.1, F25.2)<br>Pastaba:<br>Reikia atsižvelgti į: dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai truncančių vaistų sukeliamų šalutinių reiškinių, ar išlieka ryški negatyvioji simptomatika                                                                    | 30–80 |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |        |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 23.   | <p>Afektiniai sutrikimai (F31.1, F31.2, F31.4, F31.5, F31.6, F31.8, F32.2, F32.3, F33.2, F33.3, F33.1)</p> <p>Pastaba:</p> <p>Reikia atsižvelgti į: simptomų sunkumą, dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai trunkančių vaistų sukeltų šalutinių reiškinių, ar sutrikimas dvipolis, ar yra dažna ciklų kaita</p>                                                                                                              | 30–90  |
| 24.   | <p>Fobiniai nerimo sutrikimai (F40.0, F40.1, F41.0, F41.1), obsesinis kompulsinis sutrikimas (F42.0, F42.1, F42.2, F42.8), potrauminio streso sutrikimas (F43.1), disociaciniai (konversiniai) sutrikimai (F44), somatoforminiai sutrikimai (F45.0), valgymo sutrikimai (F50).</p> <p>Pastaba:</p> <p>Reikia atsižvelgti į: dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius 1 metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas į gydymą, ar, taikant adekvatų gydymą, pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingai ilgai trunkančių vaistų sukeltų šalutinių reiškinių</p> | 35–90  |
| 25.   | Protinis atsilikimas (F70, F71, F72, F73, F78), atsižvelgiant į intelekto koeficientą (IQ)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |
| 25.1. | F72 – intelekto koeficientas 20–34, F73 – intelekto koeficientas >20, atsižvelgiant į būtinus gydyti elgesio sutrikimus, lydinčią liekamąją somatinę, neurologinę patologiją                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 25     |
| 25.2. | F71 – intelekto koeficientas 35–49, atsižvelgiant į būtinus gydyti elgesio sutrikimus, lydinčią liekamąją somatinę, neurologinę patologiją                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 35     |
| 25.3. | F70 – intelekto koeficientas 50–69, yra elgesio sutrikimų, atsižvelgiant į būtinus gydyti elgesio sutrikimus, lydinčią liekamąją somatinę, neurologinę patologiją                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 45     |
|       | <p>Pastaba:</p> <p>Visais atvejais būtina atsižvelgti ir į galimus profesinius ar veiklos pobūdžio apribojimus (medicinines kontraindikacijas, nurodytas kituose SAM įsakymuose)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |
| 26.   | Specifiniai mišrūs raidos sutrikimai (F83), įvairiapusiai raidos sutrikimai (F84). Diagnozė patikslinta specialistų. Atsižvelgiant į Klinikinę autizmo vertinimo skalę (CARS):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |        |
| 26.1. | F83, F84, kai pagal CARS skalę yra daugiau kaip 37 balai (sunkus sutrikimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0–25   |
| 26.2. | F83, F84, kai pagal CARS skalę yra 33–36 balai (vidutinio sunkumo sutrikimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 30–55  |
| 26.3. | F83, F84, kai pagal CARS skalę yra 30–32 balai (lengvas sutrikimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 60–100 |

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

### III. Akies ir jos priedinių organų ligos

|        |                                                                                                                                                                                                                 | Proc. |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 27.    | Abiejų akių aklumas – geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija yra mažiau kaip 0,05 arba geriau matančios akies regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 10 laipsnių nuo fiksacijos taško | 10    |
|        | Pastaba:<br>Akies aklumas – regėjimo aštrumas su korekcija yra mažiau kaip 0,05 arba regėjimo akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 10 laipsnių nuo fiksacijos taško                                         |       |
| 28.    | Abiejų akių regėjimo funkcijų sumažėjimas:                                                                                                                                                                      |       |
| 28.1.  | geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija nuo 0,05 iki 0,1                                                                                                                                          | 25    |
| 28.2.  | geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija nuo 0,2 iki 0,3                                                                                                                                           | 40    |
| 28.3.  | geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija nuo 0,4 iki 0,5                                                                                                                                           | 50    |
| 28.4.  | geriau matančios akies akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 10 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                | 10    |
| 28.5.  | geriau matančios akies akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 30 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                | 40    |
| 28.6.  | geriau matančios akies akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 60 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                | 50    |
| 28.7.  | abiejų akių akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 10 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                           | 20    |
| 28.8.  | abiejų akių akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 20 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                           | 30    |
| 28.9.  | abiejų akių akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 30 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                           | 70    |
| 28.10. | abiejų akių akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 60 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                           | 90    |
| 28.11. | dvejinimasis abiejose akyse                                                                                                                                                                                     | 75    |
| 28.12. | abiejų akių glaukoma (IV stadija)                                                                                                                                                                               | 10    |
| 28.13. | abiejų akių glaukoma (III stadija)                                                                                                                                                                              | 30    |
| 28.14. | ryškus abiejų akių nistagmas                                                                                                                                                                                    | 30    |
| 28.15. | abiejų akių vokai visiškai uždengia vyzdžius                                                                                                                                                                    | 50    |
| 28.16. | abiejų akių akomodacijos paralyžius                                                                                                                                                                             | 70    |
| 29.    | Blogiau matančios akies regėjimo aštrumo sumažėjimas, kai geriau matančios akies regėjimo aštrumas su korekcija nuo 0,5 iki 1,0:                                                                                |       |
| 29.1.  | regėjimo aštrumas su korekcija yra 0,0–0,04                                                                                                                                                                     | 70    |
| 29.2.  | regėjimo aštrumas su korekcija yra 0,05–0,1                                                                                                                                                                     | 80    |
| 29.3.  | regėjimo aštrumas su korekcija yra 0,2–0,3                                                                                                                                                                      | 90    |
| 29.4.  | akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 10 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                                       | 70    |
| 29.5.  | akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 20 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                                       | 75    |
| 29.6.  | akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 30 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                                       | 80    |
| 29.7.  | akipločio koncentrinis susiaurėjimas iki 60 laipsnių nuo fiksacijos taško                                                                                                                                       | 90    |
| 29.8.  | rainelės ir krumplyno arba gyslinės centrinės dalies lėtinis uždegimas bei jų komplikacijos                                                                                                                     | 70    |
| 29.9.  | vienos akies aklumas ir kitos akies bei jos priedinių organų patologija. Vertinama individualiai, atsižvelgiant į ligos eigą, sunkumą ir prognozę (vertinama atsižvelgiant į specialisto išvadą)                | 40    |
| 30.    | Pusės ar ketvirčio akipločio visiškas iškritimas:                                                                                                                                                               |       |

|         |                                                                                                                                                         |    |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 30.1.   | homoniminė hemianopsija                                                                                                                                 | 60 |
| 30.2.   | bitemporalinė hemianopsija:                                                                                                                             |    |
| 30.2.1. | išliekant abiejų akių regėjimui iki V 0,7, salelės formos akipločio defektas – taip vadinamosios centrinės skotos – 10–15 laipsnių nuo fiksacijos taško | 50 |
| 30.2.2. | išliekant abiejų akių regėjimui iki V 0,6, salelės formos akipločio defektas – skotos – 20–25 laipsniai nuo fiksacijos taško                            | 40 |
| 30.2.3. | abiejų akių regėjimo aštrumo sumažėjimas su korekcija iki 0,5                                                                                           | 60 |
| 30.3.   | homoniminė kvadrianopsija:                                                                                                                              |    |
| 30.3.1. | viršuje                                                                                                                                                 | 60 |
| 30.3.2. | apačioje                                                                                                                                                | 60 |
| 30.4.   | nėra apatinės dalies regėjimo akipločio abiejose akyse                                                                                                  | 40 |
| 30.5.   | nėra vieno šoninio regėjimo akipločio, jei kita akis yra akla                                                                                           | 30 |
| 31.     | Po piktybinių auglių pašalinimo (pvz., melanoma, retinoblastoma) 5 metų trukmės dinamiško stebėjimo metu:                                               |    |
| 31.1.   | piktybinis navikas tik akyje (ir enukleacijos atveju) po enukleacijos ar brachi terapijos, histologiškai patvirtintas po 0,5–5 metų stebėjimo           | 40 |
| 31.2.   | peržengęs akies ribas navikas                                                                                                                           | 20 |
| 32.     | Spalvų joslės sutrikimas:                                                                                                                               |    |
| 32.1.   | visiškas spalvų joslės nebuvimas (achromazija)                                                                                                          | 70 |
| 32.2.   | dalinis spalvų joslės sutrikimas (vienos spalvos nejutimas)                                                                                             | 90 |

#### IV. Ausų, nosies ir gerklų ligos

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                | Proc. |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 33.     | Klausos ir pusiausvyros organai                                                                                                                                                                                                                                                |       |
| 33.1.   | klausos pablogėjimas:                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|         | Pastaba:<br>Atsižvelgiama į klausos pablogėjimą, kuris nustatomas atliekant toninę ribinę audiometriją be klausos aparato tono audiometru.<br>Klausos funkcijos pablogėjimas nustatomas atsižvelgiant į geriau girdinčios ausies girdėjimo aštrumą taip, kaip nurodyta toliau: |       |
|         | garso dažnis 500, 1000 ir 2000 Hz, klausos pablogėjimas:                                                                                                                                                                                                                       |       |
| 33.1.1. | 20 dB                                                                                                                                                                                                                                                                          | 100   |
| 33.1.2. | 21–25 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 90    |
| 33.1.3. | 26–30 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 85    |
| 33.1.4. | 31–40 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 80    |
| 33.1.5. | 41–50 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 75    |
| 33.1.6. | 51–60 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 70    |
| 33.1.7. | 61–70 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 50    |
| 33.1.8. | 71–80 dB                                                                                                                                                                                                                                                                       | 40    |
| 33.1.9. | daugiau kaip 80 dB                                                                                                                                                                                                                                                             | 35    |
| 33.2.   | Nesugebėjimas kalbėti ir kurtumas:                                                                                                                                                                                                                                             |       |
| 33.2.1. | kalba neaiški, bet lengvai suprantama                                                                                                                                                                                                                                          | 50    |
| 33.2.2. | kalba neaiški, sunkiai suprantama                                                                                                                                                                                                                                              | 40    |
| 33.2.3. | nesugebėjimas kalbėti ir kurtumas                                                                                                                                                                                                                                              | 35    |
| 33.3.   | pusiausvyros sutrikimai (dėl vestibulinio aparato patologijos):<br>Pastaba: Pusiausvyros sutrikimai vertinami kartu su kita neurologine patologija                                                                                                                             |       |
| 33.3.1. | lengvi funkciniai sutrikimai – lengvi nukrypimai nuo sugebėjimo stovėti ir                                                                                                                                                                                                     | 80    |

|           |                                                                                                                                                                                            |    |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|           | vaikščioti, kurie atsiranda tik esant didesniems krūviams                                                                                                                                  |    |
| 33.3.2.   | vidutinio sunkumo funkciniai sutrikimai:                                                                                                                                                   |    |
| 33.3.2.1. | nepasitikėjimo jausmas, galvos svaigimas, atsirandantis esant didesniems ir kasdieniams krūviams                                                                                           | 60 |
| 33.3.2.2. | nepasitikėjimo jausmas, galvos svaigimas, kai yra polinkis kristi, atsirandantis esant kasdieniams krūviams, vidutiniai nukrypimai bandant stovėti ar vaikščioti                           | 50 |
| 33.3.2.3. | galvos svaigimas, aiškūs nukrypimai bandant stovėti ar vaikščioti, net esant mažiems krūviams                                                                                              | 40 |
| 33.3.3.   | sunkus funkcinis sutrikimas: stiprus galvos svaigimas, sunku stovėti ir vaikščioti netgi esant kasdieniams krūviams, reikia pagalbos vaikštant, nesugeba stovėti ar vaikščioti be pagalbos | 50 |
| 33.4.     | Menjero liga<br>Pastaba:<br>Priepuolius vertina tretinio lygio otolaringologas ir pateikia toninių audiogramų išvadas                                                                      |    |
| 33.4.1.   | vienas ar du priepuoliai per metus                                                                                                                                                         | 90 |
| 33.4.2.   | daugiau negu 2 kartus per metus pasikartojantys priepuoliai, atsižvelgiant į jų sunkumą:                                                                                                   |    |
| 33.4.2.1. | lengvi priepuoliai                                                                                                                                                                         | 80 |
| 33.4.2.2. | vidutinio sunkumo priepuoliai                                                                                                                                                              | 70 |
| 33.4.2.3. | sunkūs priepuoliai                                                                                                                                                                         | 60 |
| 33.4.3.   | sunkaus pobūdžio priepuoliai, pasikartojantys kelis kartus per mėnesį                                                                                                                      | 50 |
|           | Pastaba:<br>Tuo pat metu esantys pastovūs klausos sutrikimai vertinami atskirai                                                                                                            |    |
| 33.5.     | lėtinis vidurinės ausies uždegimas, kai iš abiejų pusių nuolat išsiskiria pūliai                                                                                                           | 80 |
| 34.       | Nosies ligos ir pažeidimai                                                                                                                                                                 |    |
| 34.1.     | nosies praradimas:                                                                                                                                                                         |    |
| 34.1.1.   | visiškas nosies praradimas                                                                                                                                                                 | 50 |
| 34.1.2.   | kosmetiškai mažai trukdantis dalinis nosies praradimas                                                                                                                                     | 80 |
| 34.2.     | Ozenos sloga                                                                                                                                                                               | 70 |
| 34.3.     | lėtinis nosies sinusų uždegimas, kai yra pastovus pūlių išsiskyrimas, trišakio nervo dirginimo požymiai, polipų atsiradimas                                                                | 80 |
| 34.4.     | visiškas kvapo jutimo praradimas, kai yra skonio jutimo sutrikimais                                                                                                                        | 90 |
| 34.5.     | skonio jutimo praradimas                                                                                                                                                                   | 90 |
| 35.       | Burnos ligos ir pažeidimai:                                                                                                                                                                |    |
| 35.1.     | bedantystė, protezus pritaikyti neįmanoma (pateikiama specialisto odontologo išvada)                                                                                                       | 80 |
| 35.2.     | dalinis liežuvio neturėjimas, kalba neaiški, bet suprantama                                                                                                                                | 70 |
| 35.3.     | liežuvio neturėjimas:                                                                                                                                                                      |    |
| 35.3.1.   | kai nėra mitybos sutrikimo                                                                                                                                                                 | 55 |
| 35.3.2.   | kai yra I° mitybos nepakankamumas (KMI 18,4 –17,4)                                                                                                                                         | 50 |
| 35.3.3.   | kai yra II° mitybos nepakankamumas (KMI 17,4 –16)                                                                                                                                          | 40 |
| 35.3.4.   | kai yra III° mitybos nepakankamumas (KMI <16)                                                                                                                                              | 30 |
| 36.       | Gerklų ligos ir pažeidimai:                                                                                                                                                                |    |
| 36.1.     | užkimimas dėl vienos balso klostės paralyžiaus ar dėl kitų priežasčių                                                                                                                      | 90 |
| 36.2.     | užkimimas dėl abiejų balso klosčių paralyžiaus ar dėl kitos gerklų ligos                                                                                                                   | 70 |
| 36.3.     | gerklų neturėjimas ar nuolatinis balso neturėjimas dėl kitų priežasčių:                                                                                                                    |    |
| 36.3.1.   | nuolatinis balso neturėjimas                                                                                                                                                               | 50 |

|         |                                        |    |
|---------|----------------------------------------|----|
| 36.3.2. | nuolatinis balso ir gerklų neturėjimas | 40 |
|---------|----------------------------------------|----|

### V. Kvėpavimo sistemos ligos

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     | <p>Kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimo laipsnis nustatomas remiantis objektyviais kvėpavimo mėginiais: spirometrija, bronchodilataciniu mėginiu, dujų difuzijos tyrimu, fizinio krūvio mėginiu, arterinio kraujo dujų tyrimu. Funkciniai kvėpavimo mėginiai atliekami prietaisais, kurie atitinka diagnostinius tokių prietaisų techninius reikalavimus pagal Amerikos krūtinės sąjungos (toliau – ATS) ir Europos respiratologų sąjungos (toliau – ERS) 2005 m. rekomendacijas, bei griežtai laikantis tyrimų atlikimo metodikos, 2005 m. rekomenduotos ATS/ERS. Tyrimų rezultatai lyginami su 1993 m. ERS pateikiama procentine išraiška. Tyrimo duomenys turi būti pateikti atspausdinti bei saugomi kartu su asmens medicinos dokumentais. Tyrimo rezultatus įvertina ir išvadą pateikia gydytojas pulmonologas. Kvėpavimo sistemos funkcija vertinama, kai po optimalaus gydymo yra ligos remisija.</p> <p>Sergant obstrukcinėmis plaučių ligomis, vertinami spirometrijos, atliktos su bronchodilataciniu mėginiu, duomenys. Sergant intersticinėmis plaučių ligomis ar esant kitoms būklėms, sąlygojančioms plaučių restrikciją, tiriamas ir difuzinis plaučių pajėgumas.</p> <p>Fizinio krūvio mėginys atliekamas, kai dusulio intensyvumas ramybėje ar fizinio krūvio metu neatitinka spirometrijos, dujų difuzijos ar arterinio kraujo dujų tyrimo duomenų. Jei spirometrijos, dujų difuzijos ar arterinio kraujo dujų tyrimu nustatomas sunkus kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas (kriterijai nurodyti 39 ir 40 punkte), fizinio krūvio mėginio atlikti nereikia.</p> <p>Kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas gali būti lengvas, vidutinio sunkumo, sunkus ar ypač sunkus. Kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimo laipsnis nustatomas pagal labiausiai pakitusius tyrimo rezultatus.</p> <p>Ligonų, segančių kvėpavimo sistemos ligomis, kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimo klasifikacija:</p> | Proc. |
| 37. | <p>Lengvas kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas:</p> <p>Forsuoto iškvėpimo tūris per 1 sekundę (FEV1) <math>\geq 60</math> proc. normos, bet mažiau už apatinę normos ribą (ANR), kai FEV1/FVC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis kaip 0,7, arba difuzinis plaučių pajėgumas (<math>D_{LCO}</math>) <math>\geq 60</math> proc. normos, bet mažiau už ANR, <math>V_{O2max} \geq 20</math> ml/(kg/min), bet <math>&lt; 25</math> ml/(kg/min)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 70    |
| 38. | <p>Vidutinio sunkumo kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas:</p> <p>FEV1 <math>\geq 40</math> proc. normos, bet <math>&lt; 60</math> proc., kai FEV1/FVC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis kaip 0,7, arba (<math>D_{LCO}</math>) <math>\geq 40</math> proc. normos, bet <math>&lt; 60</math> proc. normos, arba <math>V_{O2max} \geq 15</math> ml/(kg/min.), bet <math>&lt; 20</math> ml/(kg/min.)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 50    |
| 39. | <p>Sunkus kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas:</p> <p>FEV1 <math>&lt; 40</math> proc. normos, kai FEV1/FVC (ar FEV1/FVC) rodiklis yra mažesnis kaip 0,7, arba (<math>D_{LCO}</math>) <math>&lt; 40</math> proc. normos, arba <math>V_{O2max} &gt; 15</math> ml/(kg/min), arba kvėpavimo sistemos ligų padariniai: esama tracheostoma, trachėjos stentas, pleuros fistulė</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 40    |



|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 40. | Ypač sunkus kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimas: Lėtinis kvėpavimo nepakankamumas, kai, ramybėje kvėpuojant aplinkos oru, arterinio kraujo $PaO_2 \leq 55 \text{ mmHg}$ , arba $< 60 \text{ mmHg}$ , jei yra plautinė hipertenzija, lėtinė plautinė širdis ar antrinė eritrocitozė (hematokrito rodiklis $> 55 \text{ proc.}$ ), arba pacientas yra po plaučių transplantacijos. Po dvejų metų bazinio darbingumo procentai nustatomi atsižvelgiant į kvėpavimo sistemos funkcijos sutrikimo laipsnį (37–40 punktai) | 20 |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

## VI. Kraujotakos sistemos ligos

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|            | Pastaba:<br>Vertinant kraujotakos sistemos ligas, gali būti taikomas tik vienas 41 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę pasireiškimo formą.                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Proc. |
| 41.        | Širdies ligos:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
| 41.1.      | širdies nepakankamumas, nustatomas remiantis Širdies ir kraujagyslių Niujorko širdies asociacijos (NYHA) funkcinio pajėgumo klasėmis: (NYHA funkcinės klasės pacientams priskiriamos širdies nepakankamumo C stadijoje – yra ar buvo širdies nepakankamumo simptomų bei požymių; adekvačiai gydant, tam tikru momentu širdies nepakankamumo požymių gali ir nebūti)                                                                                                   |       |
| 41.1. 1.   | I funkcinė klasė (ligoniai, turintys minimalių širdies sutrikimų. Jie gerai toleruoja fizinį krūvį ir jo metu bei būdami ramybės būsenos jokio diskomforto nejaučia. Objektyvizuojama 6 min. ėjimo testu, kai ligonis nepasireiškiant simptomams gali nueiti 426–551 metrą. Tiriant nustatoma širdies patologija)                                                                                                                                                     | 100   |
| 41.1. 2.   | II funkcinė klasė (ligoniai patiria nemalonių jautimų (širdies plakimą, dusulį, greitą nuovargį) tik sunkaus fizinio krūvio metu. Atlikdami 6 min. ėjimo testą, gali nueiti nuo 301 iki 425 metrų. Gerai jaučiasi būdami ramybės būsenos bei dirbdami vidutinio sunkumo fizinį darbą. Dėl kompensacinių adaptacinių rezervų minutinis širdies tūris būna normalus, bet padidėja galinis diastolinis, sisteminis veninis spaudimas bei spaudimas plautiniame kamieno): |       |
| 41.1. 2.1. | kai yra pakankama inotropija ir nėra plautinės hipertenzijos požymių                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 60    |
| 41.1.2.2.  | kai yra sumažėjusi inotropija ar (ir) plautinės hipertenzijos požymiai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 55    |
| 41.1.3.    | III funkcinė klasė (vidutinio fizinio krūvio metu ligoniai patiria diskomfortą – padažnėjusį širdies plakimą, dusulį, greitą nuovargį, bet gerai jaučiasi ramybės būsenos bei nedidelio įprastinio fizinio krūvio metu. Per 6 min. gali nueiti 151–300 metrų; hemodinamika būna stipriai sutrikusi):                                                                                                                                                                  |       |
| 41.1.3.1.  | kai yra normalaus ar nedidelio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas ( $IF > 40\%$ ) ir (ar) nėra plautinės hipertenzijos ar yra plautinės hipertenzijos požymių, ir (ar) vidutiniškai išreikštų vožtuvinių ydomų;                                                                                                                                                                                                                                               | 50    |
| 41.1.3.2.  | kai yra vidutinio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas ( $IF 31\text{--}40\%$ ) ir (ar) vidutiniškai išreikšta plautinė hipertenzija, ir (ar) ryškiai išreikštų vožtuvinių ydomų;                                                                                                                                                                                                                                                                               | 40    |
| 41.1.3.3.  | kai yra didelio laipsnio inotropinės funkcijos sutrikimas ( $IF < 30\%$ ) ir (ar) didelio laipsnio plautinė hipertenzija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 30    |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 41.1.4.   | IV funkcinė klasė (ligoniniai, kuriems bet koks fizinis aktyvumas sukelia nemalonius jautimus; diskomforto reiškiniai – dusulys, tachikardija, krūtinės angina ir kt. – pasireiškia esant ramybės būsenai ir gali kartotis arba išlikti. Per 6 min. gali nueiti iki 150 metrų)                                                                                                                            | 20 |
| 41.1.5.   | Terminalinis IV funkcinės klasės širdies nepakankamumas (D stadija). Atsparus gydymui širdies nepakankamumas. Taikant maksimalų medikamentinį gydymą, išlieka ryškūs simptomai esant ramybės būsenai; dažnos hospitalizacijos; reikalingos specialios intervencijos: intraveninių vaistų infuzija, mechaninės kraujotakos palaikymo priemonės, pacientai laukia širdies transplantacijos<br><br>(IF <20%) | 10 |
|           | Pastaba:<br>Svetimkūniai širdies raumenyje arba perikarde (adatos, šratai, kulkos ir t. t.) – vertinama pagal širdies nepakankamumo stadijas; neoperabilūs miokardo ir perikardo pirminiai ir antriniai augliai, trikdančios hemodinamiką (būtina kardiologo konsultacija hemodinamikos sutrikimo laipsniui įvertinti ir gydymo klausimu) – vertinama pagal širdies nepakankamumą                         |    |
| 41.2.     | Širdies vožtuvo protezai ar koronarinių kraujagyslių šuntai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
| 41.2.1.   | esant I funkcinės klasės kraujotakos nepakankamumui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 70 |
| 41.2.2.   | esant II funkcinės klasės kraujotakos nepakankamumui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 50 |
| 41.2.3.   | esant III funkcinės klasės kraujotakos nepakankamumui:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| 41.2.3.1. | kai yra normalaus ar nedidelio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas (IF>40%) ir (ar) nėra plautinės hipertenzijos ar yra plautinės hipertenzijos požymių                                                                                                                                                                                                                                            | 40 |
| 41.2.3.2. | kai yra vidutinio laipsnio inotropinės funkcijos sumažėjimas (IF 31–40%) ir (ar) vidutiniškai išreikšta plautinė hipertenzija                                                                                                                                                                                                                                                                             | 30 |
| 41.2.3.3. | kai yra didelio laipsnio inotropinės funkcijos sutrikimas (IF<30%) ir (ar) didelio laipsnio plautinė hipertenzija                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 25 |
| 41.3.     | Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
| 41.3.1.   | Prieširdžių virpėjimas ir plazdėjimas:<br>lėtinis prieširdžių virpėjimas ar plazdėjimas – vertinama pagal širdies nepakankamumo laipsnį:                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 41.3.1.1. | paroksizminis prieširdžių virpėjimas ar plazdėjimas, kai ritmo sutrikimai (fiksuoti gydytojo), trikdančios hemodinamiką, kartojasi kelis kartus per metus                                                                                                                                                                                                                                                 | 70 |
| 41.3.1.2. | paroksizminis prieširdžių virpėjimas ar plazdėjimas, kai ritmo sutrikimai (fiksuoti gydytojo), trikdančios hemodinamiką, kartojasi dažniau nei 1 kartą per mėnesį                                                                                                                                                                                                                                         | 50 |
| 41.3.2.   | Širdies ritmo ir laidumo sutrikimai (paroksizminės tachikardijos, bradistolijos epizodai, esant kraujotakos nepakankamumui, registruoti gydytojo):                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 41.3.2.1. | ritmo sutrikimai, trikdančios kraujotaką, pasikartojantys 1–2 kartus per metus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 70 |
| 41.3.2.2. | ritmo sutrikimai, trikdančios kraujotaką, pasikartojantys daugiau kaip 2 kartus per metus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 60 |
| 41.3.2.3. | ritmo sutrikimai, trikdančios kraujotaką, pasikartojantys kartą per mėnesį ir dažniau                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 50 |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 41.4.     | Automatinio kardioverterio-defibriliatoriaus implantavimas (bazinis darbingumas vertinamas atsižvelgiant į širdies nepakankamumo NYHA klasę)                                                                                                                                                                                                                                                        |     |
| 41.5.     | Elektrokardistimulatoriaus implantavimas (bazinis darbingumas vertinamas atsižvelgiant į širdies nepakankamumo NYHA klasę)                                                                                                                                                                                                                                                                          |     |
| 41.6.     | Stabili krūtinės angina (stabilios KA funkcinės klasės vertinamos pagal Kanados kardiologų draugijos klasifikaciją):                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |
| 41.6.1.   | I funkcinė klasė (KA sukelia tik didelis, ligoniui neįprastas fizinis krūvis, angininiai priepuoliai reti)                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 100 |
| 41.6.2.   | II funkcinė klasė (priepuolius sukelia didelis, bet ligoniui įprastas fizinis krūvis, pasitaikantis kiekvieną dieną, pvz., greitas ėjimas lygia vietoje daugiau kaip 500 m, kopimas laiptais į antrą ar trečią aukštą arba į kalną, ypač esant šaltam, vėjui, orui. Priepuoliai dažniau kartoja, kai, be fizinio krūvio, yra ir emocinė įtampa. Priepuolių dažnumas priklauso nuo fizinio aktyvumo) | 70  |
| 41.6.3.   | III funkcinė klasė (priepuolis prasideda nuo nedidelio ar vidutinio fizinio krūvio, pvz., ėjimo lygia vietoje 100–500 m, kopiant laiptais net į pirmą aukštą. Kartais angininis skausmas kyla per pirmąsias valandas nubudus):                                                                                                                                                                      |     |
| 41.6.3.1. | III funkcinės klasės krūtinės angina, mažos rizikos grupė (IF>40%, Duke'o krūvio indeksas didesnis ar lygus 5 balams, krūvio echoskopijos testo metu neatsiranda naujų hipokinezės ar akinezės zonų)                                                                                                                                                                                                | 60  |
| 41.6.3.2. | III funkcinės klasės krūtinės angina, vidutinės rizikos grupė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 50  |
| 41.6.3.3. | III funkcinės klasės krūtinės angina, didelės rizikos grupė (IF < 40%, Duke'o krūvio indeksas mažesnis nei 5 balai, krūvio echoskopijos metu atsiradę nauji kontrakcijos sutrikimai daugiau kaip 2 segmentuose)                                                                                                                                                                                     | 40  |
| 41.6.4.   | IV funkcinė klasė (KA prasideda nuo nedidelės įtampos, einant lygia vietoje iki 100 m, vaikščiojant kambaryje ar nuo menkiausių veiksmų. Krūtinės angina gali atsirasti ir esant ramybės būsenai, kai padidėja miokardo metaboliniai poreikiai (padidėjus kraujospūdžiui, padažnėjus širdies susitraukimams, kai daugiau kraujo priteka į širdį, sustiprėja kontrakcija)                            | 30  |
| 41.7.     | Arterinė hipertenzija (priklauso nuo ligos sunkumo kategorijos ir organų pažeidimų):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |     |
| 41.7.1.   | Mažos rizikos grupė: pirmo laipsnio AKS padidėjimas ir < 2 nestiprūs rizikos veiksniai (išskyrus rezistenciją insulinui ir (ar) diabetą)                                                                                                                                                                                                                                                            | 100 |
| 41.7.2.   | Vidutinės rizikos grupė: antro laipsnio AKS padidėjimas, 2–3 nestiprūs rizikos veiksniai (išskyrus rezistenciją insulinui ir (ar) diabetą)                                                                                                                                                                                                                                                          | 80  |
| 41.7.3.   | Didelės rizikos grupė: antro laipsnio AKS padidėjimas ir > 3 rizikos veiksniai (užtenka vien rezistencijos insulinui ir (ar) diabeto)                                                                                                                                                                                                                                                               | 70  |
| 41.7.4.   | AKS padidėjimas, sunkiai koreguojamas vaistais, kai nustatytos arterinės hipertenzijos komplikacijos (hipertenzinė nefropatija ir (ar) retinopatija, ir (ar) kardiopatija, ir (ar) persirgta galvos smegenų insultas arba įvykęs praeinantis smegenų išemijos priepuolis (registruotas gydytojo):                                                                                                   |     |
| 41.7.4.1. | pradinis organų taikinių pažeidimas (I–II° retinopatija ir (ar) hipertenzinė nefropatija, esant 0-I° IFN, ir (ar) hipertenzinė kardiopatija, ir (ar) ŠN B-C stadija, ir (ar) lėtinė smegenų išemija)                                                                                                                                                                                                | 60  |
| 41.7.4.2. | vidutinis organų taikinių pažeidimas (hipertenzinė kardiopatija, širdies nepakankamumas (C stadija Fkl II–III), ir (ar) II–III° hipertenzinė retinopatija, ir (ar) hipertenzinė encefalopatija, ir (ar) hipertenzinė nefropatija, esant I–II° IFN)                                                                                                                                                  | 50  |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 41.7.4.3. | ryškus organų taikinių pažeidimas (hipertenzinė kardiopatija, esant C stadijos III Fkl širdies nepakankamumui, ir (ar) progresuojanti aortos aneurizma, ir (ar) nefropatija, esant II–III° IFN, ir (ar) dažnai pasikartojantys PSIP (registruoti gydytojo) ar persirgti insultai)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 40 |
| 41.8.     | Širdies / plaučių transplantacija:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
| 41.8.1.   | 1 metai po širdies / plaučių transplantacijos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 20 |
| 41.8.2.   | daugiau nei 1 metai po širdies / plaučių transplantacijos, nesant transplantuoto organo funkcijos sutrikimo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 30 |
| 41.8.3.   | daugiau nei 1 metai po širdies / plaučių transplantacijos, esant transplantuoto organo funkcijos nepakankamumui                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 20 |
| 42.       | Arterinės kraujotakos sutrikimo laipsnis nustatomas remiantis simptomais ir klinikiniais požymiais, vertinamas pagal tarptautinę kojų arterinės kraujotakos sutrikimo 4 stadijų skalę (Fonten), esant reikalui, kraujotakos sutrikimas gali būti tikslinamas sistolinio kraujospūdžio matavimu. Tarptautiniu sutarimu indeksą, kuris yra $< 0,9$ , priimta laikyti sumažėjusios arterinės kraujotakos rodikliu. Rankų arterinės kraujotakos sutrikimas vertinamas pagal simptomus, klinikinius požymius ir rankų sistolinio kraujospūdžio sumažėjimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 42.1.     | Arterijų obliteruojamosios ligos. Apatinių ir viršutinių galūnių arterijų spindžio susiaurėjimas ir užakimas, sukeliantis arterinės kraujotakos nepakankamumą (taip pat po kraujotaką atkuriančių chirurginių ar radiologinių operacijų), kai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| 42.1.1.   | arterinės kraujotakos nepakankamumas – I stadija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 90 |
| 42.1.2.   | kraujo cirkuliacija yra apribota ir yra protarpinio šlubumo ( <i>claudicatio intermittens</i> ) reiškiniai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| 42.1.2.1. | vienos kojos arterinės kraujotakos nepakankamumas – II B stadija, kitos kojos – I arba II A stadija, abiejų kojų – II A stadija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 55 |
| 42.1.2.2. | abiejų kojų arterinės kraujotakos nepakankamumas – II B stadija arba vienos kojos – III stadija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 45 |
| 42.1.2.3. | abiejų kojų arterinės kraujotakos nepakankamumas – III stadija (pregangrena)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0  |
| 42.1.2.4. | abiejų kojų arterinės kraujotakos nepakankamumas – IV stadija<br>Esant amputacijoms – vadovautis 14 skyriuje išdėstytais punktais                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0  |
|           | Pastaba:<br>Fonteno klasifikacija:<br>I stadija – ligonis nesiskundžia jokiais negalavimais, yra pėdos arterijų pulsacija, o arterijos susiaurėjimas ar užakimas nustatomi aparatiniais metodais: dopleriu, ultragarso dvigubu skenavimu, angiografija ir kt. Riešo srityje apčiuopiamas abiejų dilbio arterijų pulsas, o arterijų pažeidimas nustatomas remiantis kraujospūdžio gradientu arba, esant galimybėms, – dopleriu, ultragarso dvigubu skenavimu, angiografija ir kitais būdais;<br>II stadija – protarpinis šlubumas ( <i>claudicatio intermittens</i> ), kai ligonis gali nueiti daugiau nei 200 m lygia vieta (nesergančių diabetu kraujotakos sutrikimas gali būti patikslintas matuojant sistolinį kraujospūdį dopleriu, žasto / kulkšnių indeksas $< 0,9$ );<br>II A stadija – kojų skausmai atsiranda nuėjus daugiau nei 200 m;<br>II B stadija – kojų skausmai atsiranda nuėjus mažiau nei 200 m;<br>III stadija – kojų skausmai ramybės metu ir kojų trofikos sutrikimai;<br>IV stadija – gangrena |    |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 42.2.     | Po chirurginių operacijų stambiose kraujagyslėse (protezo implantacija), jei kraujo apytakos sutrikimas yra visiškai kompensuotas, ilgalaikis gydymas antikoagulantais.<br>Pastaba:<br>Jei po operacijos yra išlikusi arterinės kraujotakos nepakankamumo kojose III arba IV stadijos, sprendimas dėl bazinio darbingumo procentų turi būti priimtas po gydymo specializuotuose skyriuose                                                    | 80 |
| 42.3.     | Aneurizmos, atsižvelgiant į vietą ir dydį:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 42.3.1.   | neoperuotinos pilvo aortos aneurizmos, kurių diametras echoskopiskai viršija 3,5 cm, klubinių arterijų aneurizmos, kurių diametras echoskopiskai viršija 2,5 cm. Bendras fizinio krūvio pajėgumas yra apribotas (būtina gydytojų konsiliumo išvada)                                                                                                                                                                                          | 45 |
| 42.3.2.   | neoperuotinos bet kokios etiologijos ir lokalizacijos aortos lanko šakų ir periferinių arterijų aneurizmos, kurių diametras 1,5 karto didesnis nei normalios arterijos. Bendras fizinio krūvio pajėgumas stipriai apribotas (būtina gydytojų konsiliumo išvada)                                                                                                                                                                              | 30 |
| 42.3.3.   | neoperuotina lėtinė atsisluoksniuojanti torakalinės, torakoabdominalinės arba abdominalinės aortos aneurizma arba lėtinė šių aortos dalių disekacija. Bendras fizinio krūvio pajėgumas labai stipriai apribotas (būtina gydytojų konsiliumo išvada)                                                                                                                                                                                          | 20 |
| 42.4.     | Įvairios kilmės lėtinės venų ligos klasifikuojamos pagal Europos Sąjungoje priimtą CEAP klasifikaciją:<br>C1 teleangektazės;<br>C2 varikozė;<br>C3 edema;<br>C4 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema;<br>C5 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir užgijusi opa;<br>C6 trofiniai odos pakitimai – induracija, pigmentacija, odos atrofija, egzema ir atvira opa |    |
| 42.4.1.   | C1–C2 kojų paviršinių venų varikozė, kai nėra kojų edemos ir trofikos sutrikimų. C3 kojų paviršinių venų varikozė, kai yra edema, kuri praeina taikant kompresinę terapiją arba per naktį (netaikant kompresinės terapijos)                                                                                                                                                                                                                  | 90 |
| 42.4.2.   | C4 kojų lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, baltąja trofine odos dėme, egzema:                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 42.4.2.1. | C4 vienos kojos lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, baltąja trofine odos dėme, egzema                                                                                                                                                                                                                                                                 | 60 |
| 42.4.2.2. | C4 abiejų kojų lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, baltąja trofine odos dėme, egzema                                                                                                                                                                                                                                                                  | 50 |
| 42.4.3.   | C5–C6 kojų lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, kai yra užgijusi ar atvira opa:                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 42.4.3.1. | C5 vienos kojos lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, kai yra užgijusi ar atvira opa                                                                                                                                                                                                                                                                    | 45 |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |     |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 42.4.3.2. | C5 abiejų kojų lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija, kai yra užgijusi ar atvira opa                                                                                                                            | 40  |
| 42.4.3.3. | C6 vienos kojos lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija ir atvira opa                                                                                                                                             | 35  |
| 42.4.3.4. | C6 abiejų kojų lėtinė venų liga, kai sutrinka odos trofika, pasireiškianti lipodermatoskleroze (induracija, pigmentacija), odos atrofija ir atvira opa                                                                                                                                              | 30  |
| 42.5.     | Limfedema, kai yra:                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |
| 42.5.1.   | I laipsnio galūnės edema, kuri atsiranda tik nenešiojant gydomųjų kompresinių kojinių                                                                                                                                                                                                               | 90  |
| 42.5.2.   | II–III laipsnio galūnės edema, kuri išlieka ir nešiojant kompresines kojines, bet galūnės funkcija neribota                                                                                                                                                                                         | 70  |
| 42.5.3.   | IV laipsnio galūnės edema. Galūnės funkcija ribota, nepaisant to, kad taikoma nuolatinė kompresinė terapija gydomosiomis kojineis:                                                                                                                                                                  |     |
| 42.5.3.1. | vienoje kojoje                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 55  |
| 42.5.3.2. | abiejose kojose                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 50  |
|           | Pastaba:<br>Pagal Mikos klasifikaciją:<br>I laipsnio galūnės edema – nuo 1 iki 2 cm storesnė galūnė;<br>II laipsnio galūnės edema – nuo 2 iki 4 cm storesnė galūnė;<br>III laipsnio galūnės edema – nuo 4 iki 6 cm storesnė galūnė;<br>IV laipsnio galūnės edema – daugiau nei 6 cm storesnė galūnė |     |
| 42.6.     | ortostatinė hipotenzija:                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
| 42.6.1.   | kai yra lengvų negalavimų                                                                                                                                                                                                                                                                           | 100 |
| 42.6.2.   | kai yra didesnių negalavimų, polinkis į kolapsą                                                                                                                                                                                                                                                     | 80  |

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-509/V-1160](#), 2017-10-06, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16056

## VII. Virškinimo sistemos ligos

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Proc. |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 43.   | Kramtymo ir rijimo pažeidimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
| 43.1. | lengvas kramtymo ir (ar) nurijimo sutrikimas, gleivių susikaupimas ryklėje                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 90    |
| 43.2. | Vidutinis kramtymo ir (ar) nurijimo sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 70    |
| 43.3. | sunkus rijimo sutrikimas, kai maistas lengvai patenka į kvėpavimo takus (reikalingas enterinis zondinis ir (ar) parenterinis maitinimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 20    |
| 43.4. | asmuo gali maitintis tik per enterostomą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 20    |
| 44.   | Rezekuoto skrandžio liga (Dumping sindromas, malabsorbcijos sindromas) – A; lėtinis pankreatitas – B; nespecifinis opinis kolitas, Krono liga – C; hepatitas – D; kepenų cirozė – E; kitos kepenų ligos – F, sukeliančios kepenų funkcijos sutrikimą (pvz.: židininiai kepenų pažeidimai, būklė po kepenų rezekcijos, medžiagų apykaitos sutrikimai ir kt.), – pagal išdėstytus funkcijų sutrikimo lygius (bazinis darbingumas priklauso nuo kepenų funkcijos sutrikimų ir portinės kraujotakos): |       |
| 44.1. | lengvas funkcinis sutrikimas (A; B; C – 0,5 metų remisija; D – lėtinis hepatitas; E –kompensuotas; F)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 80    |
| 44.2. | vidutinis funkcinis sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 44.2.1. | A, B, C – paūmėjimai kelis kartus per metus (epizodinis viduriavimas, epizodiniai pakitimai tyrimuose); D – mažai aktyvus hepatitas, epizodiniai pakitimai tyrimuose; E – A funkcinė klasė (pagal Child-Pugh kriterijus), pradiniai portinės hipertenzijos požymiai; F – paūmėjimai kelis kartus per metus, KLN požymiai                                                             | 60 |
| 44.2.2. | A, B, C – paūmėjimai kelis kartus per metus (epizodinis viduriavimas, epizodiniai ar pastovūs pakitimai tyrimuose), svorio mažėjimas; D – aktyvus hepatitas, I° KLN; E – A–B funkcinė klasė (pagal Child-Pugh kriterijus), I° portinės hipertenzijos požymiai; F – paūmėjimai kelis kartus per metus, I° KLN                                                                         | 50 |
| 44.2.3. | A, B, C – dažni paūmėjimai (viduriavimas, pakitimai tyrimuose), svorio mažėjimas, hipovitaminozės požymiai; D – aktyvus hepatitas, II° KLN; E – B–C funkcinė klasė (pagal Child-Pugh kriterijus), I–II° portinės hipertenzijos požymiai ir (ar) I° hepatinė encefalopatija; F – dažni paūmėjimai, II° KLN                                                                            | 40 |
| 44.3.   | sunkus funkcinis sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| 44.3.1. | A, B – skausminis sindromas, nuolatinė diarėja, II° mitybos sutrikimas (KMI 17,4 – 16); C – totalus žarnų pažeidimas, buvęs kraujavimas iš žarnyno, anemija; D – dažni paūmėjimai, III° KLN; E – C funkcinė klasė (pagal Child-Pugh kriterijus); II–III° portinė hipertenzija (buvę kraujavimai iš virškinamojo trakto, ascitas) ir (ar) I–II° hepatinė encefalopatija; F – III° KLN | 30 |
| 44.3.2. | A, B, C – pastovus skausminis sindromas, nuolatinė diarėja ir III° mitybos sutrikimas (KMI < 16), ir (ar) kitų organų sistemų pakenkimas; D, E – dekompensuota                                                                                                                                                                                                                       | 20 |
| 45.     | Skrandžio neturėjimas, pašalinimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| 45.1.   | skrandžio rezekcija, gerai funkcionuojanti gastroanastomozė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 90 |
| 45.2.   | visiškas skrandžio pašalinimas, esant negalavimų, kai nėra mitybos sutrikimo                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 70 |
| 45.3.   | visiškas skrandžio pašalinimas, kai yra mitybos sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| 45.3.1. | esant mitybos nepakankamumo požymiams (svorio mažėjimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 60 |
| 45.3.2. | esant I° mitybos nepakankamumui (KMI 18,4 – 17,4)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 50 |
| 45.3.3. | esant II° mitybos nepakankamumui (KMI 17,4 – 16)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 30 |
| 45.3.4. | esant III° mitybos nepakankamumui (KMI < 16)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 20 |
| 46.     | Išmatų nelaikymas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 46.1.   | lengvo pobūdžio (pasitaiko tik esant viduriavimui)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 70 |
| 46.2.   | vidutinio sunkumo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 50 |
| 46.3.   | visiškas (pastoviai naudojamos sauskelnės)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 40 |
| 47.     | Plonosios žarnos fistulė arba storosios žarnos fistulė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 50 |
| 48.     | Dirbtinė išangė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 40 |
| 49.     | Trumpos žarnos sindromas (po žarnų rezekcijos):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
| 49.1.   | lengvas funkcinis sutrikimas (pasikartojantis viduriavimas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 80 |
| 49.2.   | vidutinis funkcinis sutrikimas (nuolatinis viduriavimas ir pradiniai bei vidutiniai malabsorbcijos požymiai):                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 49.2.1. | nesant mitybos nepakankamumo (KMI 18,5–24,9)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 60 |
| 49.2.2. | esant I° mitybos nepakankamumui (KMI 18,4 – 17,5)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 50 |
| 49.2.3. | esant II° mitybos nepakankamumui (KMI 17,4–16)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30 |
| 49.3.   | sunkus funkcinis sutrikimas (ryški malabsorbcija, ryškus mitybos nepakankamumas, KMI < 16)                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 20 |
| 50.     | Žarnų malabsorbcija (celiakija ir kitos priežastys):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| 50.1.   | lengvas funkcinis sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 80 |

|         |                                                                                                        |    |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 50.2.   | vidutinis funkcinis sutrikimas:                                                                        |    |
| 50.2.1. | nesant mitybos nepakankamumo (KMI 18,5–24,9)                                                           | 60 |
| 50.2.2. | esant I° mitybos nepakankamumui (KMI 18,4–17,5)                                                        | 50 |
| 50.2.3. | esant II° mitybos nepakankamumui (KMI 17,4–16)                                                         | 30 |
| 50.3.   | sunkus funkcinis sutrikimas (ryškus mitybos nepakankamumas, KMI < 16)                                  | 20 |
| 51.     | Rando išvarža (reikia dėvėti bandą)                                                                    | 90 |
| 52.     | Transplantuotos kepenys/ kasa:                                                                         |    |
| 52.1.   | pirmieji metai po transplantacijos                                                                     | 20 |
| 52.2.   | daugiau kaip vienus metus po transplantacijos nepasireiškia transplantuoto organo funkcijos sutrikimas | 40 |
| 52.3.   | transplantuotų kepenų/ kasos funkcijos sutrikimas                                                      | 20 |

### VIII. Urogenitalinės sistemos ligos

|         |                                                                                                                                   |       |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 53.     | Inkstų ligos:                                                                                                                     | Proc. |
| 53.1.   | Lėtinis inkstų funkcijos nepakankamumas. Pastaba: pagrindinis rodiklis – GFG (Glomerulų filtracijos greitis):                     |       |
| 53.1.1. | 0 laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas, kai yra normalus ar padidintas GFG (120–90 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), I stadija         | 100   |
| 53.1.2. | I laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (lengvas), kai yra nestipriai sumažėjęs GFG (89–60 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), II stadija | 80    |
| 53.1.3. | II laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (vidutinis), kai yra sumažėjęs GFG (59–30 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), III stadija        | 50    |
| 53.1.4. | III laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (sunkus), kai yra sumažėjęs GFG (29–15 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), IV stadija           | 30    |
| 53.1.5. | IV laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (galutinis), kai GFG mažiau kaip 15 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), V stadija                | 15    |
| 53.2.   | Vieno inksto neturėjimas                                                                                                          | 90    |
| 53.3.   | Vienintelio inksto patologija:                                                                                                    |       |
| 53.3.1. | 0 laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas, kai yra normalus ar padidintas GFG (120–90 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), I stadija         | 90    |
| 53.3.2. | I laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (lengvas), kai yra neryškiai sumažėjęs GFG (89–60 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), II stadija  | 80    |
| 53.3.3. | II laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (vidutinis), kai yra sumažėjęs GFG (59–30 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), III stadija        | 50    |
| 53.3.4. | III laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (sunkus), kai yra sumažėjęs GFG (29–15 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), IV stadija           | 30    |
| 53.3.5. | IV laipsnio inkstų funkcijos sutrikimas (galutinis), kai GFG mažiau kaip 15 ml/min/1,73m <sup>2</sup> ), V stadija                | 15    |
| 53.4.   | Transplantuotas inkstas:                                                                                                          |       |
| 53.4.1. | pirmieji metai po inksto transplantacijos                                                                                         | 15    |
| 53.4.2. | antrieji metai po inksto transplantacijos, esant normaliai transplantuoto organo funkcijai                                        | 40    |
| 53.4.3. | transplantuoto inksto I laipsnio funkcijos sutrikimas (II stadija)                                                                | 35    |
| 53.4.4. | transplantuoto inksto II laipsnio funkcijos sutrikimas (III stadija)                                                              | 25    |
| 53.4.5. | transplantuoto inksto III laipsnio funkcijos sutrikimas (IVstadija)                                                               | 20    |
| 53.4.6. | transplantuoto inksto IV laipsnio funkcijos sutrikimas (V stadija)                                                                | 15    |
| 54.     | Šlapimo pūslės neturėjimas, cistostomija, nefrostomija:                                                                           |       |
| 54.1.   | Šlapimo pūslės neturėjimas (igimtas)                                                                                              | 50    |



|       |                                                                          |    |
|-------|--------------------------------------------------------------------------|----|
| 54.2. | Cistostomija                                                             | 50 |
| 54.3. | Nefrostomija                                                             | 40 |
| 55.   | Šlapimo nelaikymas (dokumentuota urologo išvada):                        |    |
| 55.1. | Lengvo pobūdžio – jei keliamas svoris ar mažiau kaip 1 kartą per savaitę | 90 |
| 55.2. | Vidutinio sunkumo – 1 kartą per savaitę – 1 kartą per dieną              | 80 |
| 55.3. | Sunkus – kasdieninis                                                     | 60 |
| 56.   | Šlapimo takų fistulė (jei negalima korekcija)                            | 70 |
| 57.   | Sando išvarža (reikia dėvėti bandą)                                      | 90 |

### IX. Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Proc. |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 58.     | Cukrinis diabetas (E10-E14):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| 58.1.   | lengvas funkcijos sutrikimas<br>Gydymui pakanka dietos, režimo ir medikamentų. Ligonio diabeto kontrolė pakankama, gliukozės hemoglobinas ( $HbA1c \leq 6,5\%$ ). Stebimi pradiniai organų pažeidimai: neproliferacinė diabetinė retinopatija ir (ar) nefropatija, ir (ar) neuropatija, ir (ar) angiopatija, netrukdančios kasdieninei veiklai                                                                                                                                                                          | 90    |
| 58.2.   | vidutinis funkcijos sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |
| 58.2.1. | gydymui būtini režimas, dieta ir medikamentai (politerapija). Ligonio diabeto kontrolė nepakankama, gliukozės hemoglobinas ( $HbA1c \geq 7\%$ ). Stebimi didesni organų pažeidimai: neproliferacinė diabetinė retinopatija ir diabetinė makulos edema ir (ar) nefropatija, esant I–II laipsnio inkstų nepakankamumui, ir (ar) neuropatija, nesant skausmo ir opų apatinėse galūnėse, ir (ar) I–II stadijos angiopatija                                                                                                  | 70    |
| 58.2.2. | esant dviejų ar daugiau organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 55    |
| 58.3.   | sunkus funkcijos sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| 58.3.1. | gydymui būtini režimas, dieta ir medikamentai, be kurių būklė staigiai pablogėja. Ligonis sunkiai kontroliuoja gydymą, gliukozės hemoglobinas ( $HbA1c \geq 8\%$ ). Stebimi sunkesni organų pažeidimai: neproliferacinė diabetinė retinopatija ir (ar) diabetinė makulos edema, ir (ar) stiklakūnio kraujosruvos, ir (ar) nefropatija, esant III laipsnio inkstų nepakankamumui, ir (ar) neuropatija, diabetinė pėda, ir (ar) III–IV stadijos angiopatija (būklė po vieno ar keleto pirštų ar pėdos (pėdų) amputacijos) | 50    |
| 58.3.2. | esant dviejų ar daugiau organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 40    |
| 58.4.   | ypač sunkus funkcijos sutrikimas<br>Ligonis negali kontroliuoti diabeto gydymo, gliukozės hemoglobinas ( $HbA1c \geq 9\%$ ). Stebimi negrįžtami organų pažeidimai:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
| 58.4.1. | sunki proliferacinė diabetinė retinopatija ir diabetinė makulos edema, stiklakūnio kraujosruvos ir (ar) tinklainės atšokos, regėjimo aštrumas sumažėjęs, gali sekti tik rankų judesius                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 30    |
| 58.4.2. | nefropatija, kai yra terminalinis inkstų nepakankamumas ir kai būtina pakaitinė inkstų terapija (nuolatinė ambulatorinė peritoninė dializė, hemodializė, inkstų transplantacija), ir (ar) angiopatija (išėičių stadija) (būklė po apatinių galūnių vieno ar daugiau segmentų amputacijos, nesant galimybės protezuoti)                                                                                                                                                                                                  | 25    |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |     |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 58.4.3. | esant vieno organo ir (ar) kitos organų sistemos pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 20  |
| 58.4.4. | esant dviejų organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 15  |
| 58.4.5. | esant trijų organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 10  |
|         | Pastaba:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>Kiti organų pažeidimai, patvirtinti oftalmologo, neurologo, angiochirurgo, nefrologo</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |
| 59.     | Hipofizės skydliaukės funkcijos sutrikimai, antinksčių nepakankamumas, necukrinis diabetas, kitų vidinės sekrecijos liaukų funkcijos sutrikimai (E00-E07), (E20-E34) kiti gliukozės reguliavimo ir kasos vidaus sekrecijos funkcijos sutrikimai (E15-E16), vidaus sekrecijos liaukų funkcijų sutrikimai sergant ligomis, klasifikuojamomis kitur (E35), medžiagų apykaitos sutrikimai (E70-E80, E83-E90) po gydymo, pasiekus hormonų pusiausvyrą ir taikant pakaitinę terapiją. Bazinis darbingumas nustatomas pagal kitų organų funkcinius sutrikimus, atsiradusius dėl šių ligų: |     |
| 59.1.   | lengvas funkcijos sutrikimas (visiškai savarankiškas)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 100 |
| 59.2.   | vidutinio sunkumo funkcijos sutrikimas (visiškai savarankiškas, kasdieninę veiklą atlieka lėčiau)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 70  |
| 59.3.   | sunkus funkcijos sutrikimas (funkciniai sutrikimai trikdo kasdieninę veiklą ir jai atlikti reikalinga pagalba)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 50  |
| 59.4.   | esant dviejų ar daugiau organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 40  |
| 59.5.   | ypač sunkus funkcijos sutrikimas (ligoniui reikalinga didelė pagalba)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 30  |
| 59.5.1. | esant vieno organo ir (ar) kitos organų sistemos pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 25  |
| 59.5.2. | esant dviejų organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 20  |
| 59.5.3. | esant trijų organų ir (ar) kitų organų sistemų pažeidimams, sukeliantiems sunkų funkcijos sutrikimą                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 15  |
| 60.     | Morbidinis nutukimas ir kitas maisto medžiagų perteklius bei maisto medžiagų pertekliaus padariniai (E65-E68), kai KMI>40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 80  |
| 61.     | Mitybos trūkumas (prasta mityba (E40-E46), kitų medžiagų trūkumas dėl prastos mitybos (E50-E64):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
| 61.1.   | nesant mitybos nepakankamumo (KMI 18,5–24,9)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 60  |
| 61.2.   | esant I laipsnio mitybos nepakankamumui (KMI 18,4–17,5)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 50  |
| 61.3.   | esant II laipsnio mitybos nepakankamumui (KMI 17,4–16)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 30  |
| 61.4.   | ryškus mitybos nepakankamumas (KMI<16)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 20  |

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

## X. Odos ir poodžio ligos

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Proc. |
| 62. | Nuolatinė odos ir (ar) poodžio pažeidimo (egzemos / dermatito ar kito susirgimo) rizika, kurios galima išvengti tik naudojant apsaugines priemones; lengvas funkcijos sutrikimas (asmeniui kasdien reikalinga odos priežiūra ir režimas, kad išvengtų ligą sukeliančių ir provokuojančių veiksnių) | 90    |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 63. | Nuolatinis vidutinio sunkumo odos ir (ar) poodžio pažeidimas (egzema / dermatitas, žvynelinė, pūslinis bėrimas ar kitas susirgimas), kurio sunku išvengti, bet jis gali būti efektyviai gydomas; vidutinis funkcijos sutrikimas (asmeniui būtina ne tik kasdienė odos priežiūra ir režimas, bet ir vietinis bei sisteminis gydymas, be kurio būklė blogėja)                                                                                                                                  | 70 |
| 64. | Nuolatinis vidutinio sunkumo odos ir (ar) poodžio pažeidimas (egzema / dermatitas, žvynelinė, pūslinis bėrimas ar kitas susirgimas), kurio gydymas neduoda efekto; vidutinis funkcijos sutrikimas (asmeniui būtina kasdienė odos priežiūra ir režimas, vietinis ir sisteminis gydymas, be kurio būklė blogėja, asmuo negali pakelti ilgalaikių fizinių krūvių, jam reikia papildomų poilsio pertraukų)                                                                                       | 50 |
| 65. | Nuolatinis sunkios eigos odos ir (ar) poodžio pažeidimas (egzema/dermatitas, žvynelinė, pūslinis bėrimas ar kitas susirgimas) didelėje kūno dalyje (pažeista ne mažiau kaip 50 proc. kūno paviršiaus) arba padų ir (ar) delnų srityje, kuris sukelia bendrus sunkius funkcinis sutrikimus (asmuo gali atlikti tik lengvus, ribotus veiksmus, negali pakelti vidutinio sunkumo fizinio krūvio, vaistų nevartojimas gali sukelti funkcinį sutrikimų progresavimą ir kitų organų komplikacijas) | 30 |
| 66. | Nuolatinis ypač sunkios eigos odos ir (ar) poodžio pažeidimas (žvynelinė, pūslinis bėrimas ar kitas susirgimas) didelėje kūno dalyje (pažeista ne mažiau kaip 50 proc. kūno paviršiaus), kuris sukelia bendrus labai sunkius funkcinis sutrikimus (asmuo pats sugeba patenkinti tik natūralius poreikius, kasdieniame gyvenime visiškai priklauso nuo kitų asmenų)                                                                                                                           | 20 |

**XI. Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais**

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Proc. |
|     | Pastaba:<br>Turi būti pateiktas hematologo konsultacijos išrašas, kuriame būtų nurodyti funkcijos sutrikimai pagal atitinkamus kriterijus:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| 67. | Lengvas funkcinis sutrikimas<br>Pastaba:<br>Nustatant lengvą funkcinį sutrikimą, turi būti ne mažiau kaip 2 toliau išvardinti veiksniai:<br>asmuo negali pakelti ilgalaikių fizinių krūvių, jam reikia papildomų poilsio pertraukų<br>reguliariai (kas dieną per pastaruosius 12 mėnesių), turi vartoti vaistus;<br>blužnis yra pašalinta, bet dėl to neatsiranda kitų komplikacijų, kaip, pavyzdžiui, trombozės, recidyvinės infekcijos ir t. t.;<br>yra lengvas krešėjimo faktorių deficitas, dėl kurio neatsiranda spontaniškų kraujavimų | 70    |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 68. | <p>Vidutinio sunkumo funkcinis sutrikimas</p> <p>Pastaba:</p> <p>Nustatant vidutinio sunkumo funkcinį sutrikimą, turi būti ne mažiau kaip 2 toliau išvardinti veiksniai:</p> <p>asmuo netoleruoja vidutinio sunkumo krūvių, negali nuolat atlikti tikslumo ir dėmesio sukoncentravimo reikalaujančio darbo, dažnai reikia poilsio pertraukėlių, papildomų poilsio dienų. Negalavimus sukelia ilgas stovėjimas ar vaikščiojimas;</p> <p>vaistų nevartojimas vieną parą sukelia sunkius funkcinis sutrikimus;</p> <p>gydymo koregavimo tikslais konsultuojamas hematologo mažiausiai 6 kartus per metus;</p> <p>padidėjęs imlumas oportunistinėms (tarp jų grybelinėms) infekcijoms;</p> <p>lengvas ar vidutinio sunkumo krešėjimo faktorių deficitas, kai kraujavimų pasitaiko kelis kartus per metus</p>                                                                                                                                                                            | 50 |
| 69. | <p>Sunkus funkcinis sutrikimas</p> <p>Pastaba:</p> <p>Nustatant sunkų funkcinį sutrikimą, turi būti ne mažiau kaip 2 toliau išvardinti veiksniai:</p> <p>asmuo sugeba atlikti tik lengvus ir apribotus veiksmus, kasdienėje veikloje stipriai yra priklausomas nuo kitų asmenų pagalbos, turi reguliariai ir dažnai vartoti nuskausminamuosius vaistus;</p> <p>taikomas nuolatinis gydymas kraujo komponentais ir kitais medikamentais, gydymo nesilaikant ar nereguliariai vartojant vaistus, blogėja bendra sveikatos būklė;</p> <p>yra polinkis į spontaniškus kraujavimus ir trombozes;</p> <p>dėl laboratoriniais tyrimais nustatytų imuninės sistemos sutrikimų dažnai pasikartoja ir recidyvuoja infekcijos;</p> <p>dėl ligos atsirado III stadijos inkstų nepakankamumas;</p> <p>yra blužnies padidėjimas, sukeliantis skausmo sindromą ar kitų organų veiklos sutrikimus;</p> <p>yra dažni spontaniški kraujavimai dėl sunkaus ar vidutinio sunkumo krešėjimo deficito</p> | 35 |
| 70. | <p>Ypač sunkus funkcinis sutrikimas, esant šiems veiksniams:</p> <p>kasdienėje veikloje asmuo yra labai priklausomas nuo kitų asmenų pagalbos; savarankiškai sugeba patenkinti tik kasdienes natūralius poreikius</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 25 |

## XII. Infekcinės ligos

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Proc. |
|     | <p>Pastaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Funkciniai sveikatos sutrikimai pagal šios dalies 71 punktą vertinami tik tuo atveju, jei yra pateikta gydytojo specialisto išvada;</li> <li>Bazinis darbingumas po persirgtos įvairių lokalizacijų tuberkuliozės nustatomas atsižvelgiant į atitinkamos organų sistemos funkcijos sutrikimo laipsnį</li> </ul> |       |
| 71. | Tuberkuliozė, patvirtinta bakteriologiniais ar morfologiniais tyrimais, kai paciento gydymo trukmė viršija 6 mėn., nors pacientas neabejotinai laikosi gydymo režimo                                                                                                                                                                                                   | 40    |
| 72. | ŽIV infekuotas, sergantis AIDS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |

|       |                                                                                                                                                                                                                     |                                                          |                               |                                     |    |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|----|
| 72.1. | A3, B1, B2, B3                                                                                                                                                                                                      |                                                          |                               |                                     | 50 |
| 72.2. | C1, C2, C3                                                                                                                                                                                                          |                                                          |                               |                                     | 40 |
| 72.3. | C2, C3                                                                                                                                                                                                              |                                                          |                               |                                     | 25 |
|       | Klinikinės kategorijos                                                                                                                                                                                              |                                                          |                               |                                     |    |
|       | CD4+T ląstelių kategorijos                                                                                                                                                                                          | A<br>simptominis,<br>stiprus (pirminis)<br>ŽIV arba PGL* | B<br>Simptominis<br>ne A ar C | C<br>AIDS<br>indikatorinės<br>ligos |    |
|       | > 500 miu L                                                                                                                                                                                                         | A1                                                       | B1                            | C1                                  |    |
|       | 200–499 miu L                                                                                                                                                                                                       | A2                                                       | B2                            | C2                                  |    |
|       | < 200 miu L                                                                                                                                                                                                         | A3                                                       | B3                            | C3                                  |    |
|       | *PGL – persistuojanti generalizuota limfadenopatija                                                                                                                                                                 |                                                          |                               |                                     |    |
| 73.   | Laimo liga (neuroboreliozė) A69.2                                                                                                                                                                                   |                                                          |                               |                                     |    |
| 74.   | Echinokokoze B67                                                                                                                                                                                                    |                                                          |                               |                                     |    |
| 75.   | Erkinis encefalitas A84                                                                                                                                                                                             |                                                          |                               |                                     |    |
|       | Pastaba:<br>Esant 73, 74,75 punktuose numatytiems susirgimams, bazinis darbingumas nustatomas atsižvelgiant į atitinkamos organų sistemos funkcijos sutrikimo laipsnį, kai yra pateikta gydytojo specialisto išvada |                                                          |                               |                                     |    |

### XIII. Jungiamojo audinio ir judamojo atramos aparato ligos

|         |                                                                                                                                                                                                                         |       |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 76.     | Dviejų ir daugiau sąnarių artrozės: kelio, klubo, stuburo ir kitų sąnarių artrozė, ne mažiau kaip dviejų sąnarių (darbingumo lygio procentai priklauso nuo funkcinio nepakankamumo klasės ir rentgenologinės stadijos): | Proc. |
| 76.1.   | I funkcinio nepakankamumo klasė (gali atlikti įprastus kasdienes judesius (apsitarnavimo, profesinius, laisvalaikio)):                                                                                                  |       |
| 76.1.1. | I rentgenologinė stadija: minimalūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas                                                                                                                                  | 100   |
| 76.1.2. | II rentgenologinė stadija: aiškūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas                                                                                                                                    | 90    |
| 76.2.   | II funkcinio nepakankamumo klasė (gali apsitarnauti ir atlikti įprastą profesinę veiklą, bet ribota aktyvi fizinė veikla):                                                                                              |       |
| 76.2.1. | I rentgenologinė stadija: minimalūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas                                                                                                                                  | 80    |
| 76.2.2. | II rentgenologinė stadija: aiškūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas                                                                                                                                    | 60    |
| 76.2.3. | III rentgenologinė stadija: vidutinis sąnario plyšio susiaurėjimas, nedidelė pokremzlinė osteosklerozė, daug vidutinio dydžio osteofitų                                                                                 | 55    |
| 76.2.4. | IV rentgenologinė stadija: ryškus sąnario plyšio susiaurėjimas, pokremzlinio kaulo sklerozė, dideli osteofitai                                                                                                          | 50    |
| 76.3.   | III funkcinio nepakankamumo klasė (gali apsitarnauti, bet ribota profesinė ir aktyvi fizinė veikla):                                                                                                                    |       |
| 76.3.1. | II rentgenologinė stadija: aiškūs osteofitai, nedidelis sąnario plyšio susiaurėjimas                                                                                                                                    | 50    |
| 76.3.2. | III rentgenologinė stadija: vidutinis sąnario plyšio susiaurėjimas, nedidelė pokremzlinė osteosklerozė, daug vidutinio dydžio osteofitų                                                                                 | 45    |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 76.3.3. | IV rentgenologinė stadija: ryškus sąnario plyšio susiaurėjimas, pokremzlinio kaulo sklerozė, dideli osteofitai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 40 |
| 76.4.   | IV funkcinio nepakankamumo klasė (ribota apsitarnavimo, profesinė ir aktyvi fizinė veikla):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 76.4.1. | III rentgenologinė stadija: vidutinis sąnario plyšio susiaurėjimas, nedidelė pokremzlinė osteosklerozė, daug vidutinio dydžio osteofitų                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 40 |
| 76.4.2. | IV rentgenologinė stadija: ryškus sąnario plyšio susiaurėjimas, pokremzlinio kaulo sklerozė, dideli osteofitai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 30 |
| 77.     | Artritai ir sisteminės jungiamojo aparato ligos (procentą lemia ligos, uždegimo proceso aktyvumas gydant vaistais pagal patvirtintas ar įprastos praktikos gydymo metodikas ir reabilitacinėmis priemonėmis, judamojo atramos aparato pokyčiai bei jų laipsnis ir vidaus organų funkcijos sutrikimo laipsnis):                                                                                                                                                                                |    |
| 77.1.   | lengvas judamojo atramos aparato ir (ar) vidaus organų funkcinis sutrikimas (negali pakelti sunkių fizinių krūvių, pirštų ir kitų sąnarių funkcijos yra pablogėjusios, bet gali rašyti, užsegti sagas; negali dirbti atvira ore (šaltyje ir (ar) esant ryškiai insoliacijai reikia papildomų poilsio pertraukėlių ir (ar) yra lengvas vidaus organų funkcijos sutrikimas). Turi reguliariai vartoti vaistus                                                                                   | 80 |
| 77.2.   | vidutinio sunkumo judamojo atramos aparato ir (ar) vienos vidaus organų sistemos vidutinio laipsnio arba daugiau nei vienos vidaus organų sistemos lengvo laipsnio funkcinis sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
| 77.2.1. | vidutinio sunkumo judamojo atramos aparato ir (ar) vienos vidaus organų sistemos vidutinio laipsnio arba daugiau nei vienos vidaus organų sistemos lengvo laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti vidutinio sunkumo fizinių krūvių, atlikti nuolatinio tikslumo ir susikoncentravimo reikalaujančios veiklos; reikia dažnų poilsio pertraukėlių). Vaistų nevartojimas vieną parą gali sukelti funkcinį sutrikimą pablogėjimą                                                      | 50 |
| 77.2.2. | vidutinio sunkumo judamojo atramos aparato ir (ar) vienos vidaus organų sistemos vidutinio laipsnio arba daugiau nei vienos vidaus organų sistemos lengvo laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti vidutinio sunkumo fizinių krūvių, atlikti nuolatinio tikslumo ir susikoncentravimo reikalaujančios veiklos; reikia dažnų poilsio pertraukėlių). Vaistų nevartojimas vieną parą gali sukelti funkcinį sutrikimą pablogėjimą, taikomas gydymas baziniais vaistais (citostatikais) | 40 |
| 77.3.   | sunkus judamojo atramos aparato ir (ar) vienos vidaus organų sistemos sunkus arba dviejų ir daugiau organų sistemų vidutinio laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo gali atlikti tik labai ribotus lengvus veiksmus, kasdieniame gyvenime priklauso nuo kitų asmenų)                                                                                                                                                                                                                            | 30 |
| 77.4.   | ypač sunkus judamojo atramos aparato ir (ar) vienos vidaus organų sistemos ypač sunkus ar daugiau kaip dviejų organų sistemų sunkus funkcinis sutrikimas (asmuo pats sugeba tik patenkinti savo natūralius poreikius, kasdieniame gyvenime visiškai priklauso nuo kitų asmenų)                                                                                                                                                                                                                | 10 |

#### XIV. Ligos, traumos ir kiti išorinių priežasčių padariniai

|     |                                                        |       |
|-----|--------------------------------------------------------|-------|
| 78. | Funkcijos sutrikimas dėl minkštųjų audinių sužalojimų: | Proc. |
|-----|--------------------------------------------------------|-------|

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |                    |                   |    |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|-------------------|----|
| 78.1.     | Veido ir kaklo priekinio ar šoninių paviršių randai po nudegimo, nušalimo ar sužalojimo: dideli (ryškūs), trikdantys mimiką                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                   | 50 |
| 78.2.     | liemens ir galūnių odos randai (hipertrofiniai, keloidiniai, deformuojantys minkštuosius audinius, trikdantys funkciją), kurie užima daugiau kaip 10% ploto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                   | 65 |
|           | Pastaba:<br>▪ delnas atitinka 1% kūno paviršiaus ploto                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                   |    |
| 79.       | Griaučių neuromotorinės ir su judesiais susijusios funkcijos:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |                    |                   |    |
| 79.1.     | Stuburo funkcijos sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |                    |                   |    |
| 79.1.1.   | nedidelis judesių apribojimas, nedideli pakitimai, nestipraus lokalaus skausmo sindromas iki 3 balų pagal VAS skalę                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                    |                   | 85 |
| 79.1.2.   | vidutinis judesių apribojimas, vidutiniai pakitimai ir lokalaus skausmo sindromas iki 5 balų pagal VAS skalę                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                   |                    |                   | 70 |
| 79.1.3.   | didelis judesių apribojimas, labai riboti judesiai, dideli pakitimai ir lokalaus skausmo sindromas >5 balai pagal VAS skalę                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                   | 50 |
|           | Pastaba:<br>▪ Stuburo judesių amplitudė (neutralaus nulinio metodo):<br><div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-left: 150px;"><div>Nedidelis judesių apribojimas</div><div>T/0/L<br/>20/0/50°</div></div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-left: 150px;"><div>Vidutinis judesių apribojimas</div><div>10/0/30°</div></div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-left: 150px;"><div>Didelis judesių apribojimas</div><div>0/0/15°</div></div> |                   |                    |                   |    |
| 79.2.     | Peties sąnarys:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                   |                    |                   |    |
| 79.2.1.   | peties sąnario nejudrumas (ankilozė) funkciškai nepatogioje padėtyje (už didelės kontraktūros judesių amplitudės ribų)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                   |                    |                   | 50 |
| 79.2.2.   | peties sąnario kontraktūra:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                   |                    |                   |    |
| 79.2.2.1. | nedidelė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | T/0/L<br>0/0/130° | SI/0/SV<br>0/0/70° | A/0/P<br>130/0/0° | 80 |
| 79.2.2.2. | vidutinė                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | T/0/L<br>0/0/80°  | SI/0/SV<br>0/0/40° | A/0/P<br>90/0/0°  | 70 |

|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                   |                    |                  |    |
|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|--------------------|------------------|----|
| 79.2.2.3.  | didelė                                                                                                                                                                                                                                                                         | T/0/L<br>0/0/20°  | SI/0/SV<br>0/0/20° | A/0/P<br>40/0/0° | 60 |
|            | Pastaba:<br>■ Normali peties sąnario judesių amplitudė ( neutralaus nulio metodus):<br><div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <span>T/0/L<br/>40/0/170°</span> <span>SI/0/SV<br/>50/0/95°</span> <span>A/0/P<br/>180/0/40</span> </div> |                   |                    |                  |    |
| 79.3.      | Rankos ir mentės (ar jos dalies) netektis                                                                                                                                                                                                                                      |                   |                    |                  | 40 |
| 79.4.      | Rankos netektis nuo peties po peties sąnario egzartikuliacijos                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                  | 40 |
| 79.5.      | Rankos netektis žasto srityje                                                                                                                                                                                                                                                  |                   |                    |                  | 45 |
| 79.6.      | Vienintelės rankos netektis                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |                    |                  | 10 |
| 79.7.      | Nesuaugęs žastikaulio lūžis (netikras sąnarys) – operaciniu būdu nekoreguojama<br>(pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą)                                                                                                                              |                   |                    |                  | 50 |
| 79.8.      | Alkūnė:                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |                    |                  |    |
| 79.8.1.    | tabaluojantis alkūnės sąnarys po alkūnės sąnario rezekcijos – operaciniu būdu nekoreguojama (pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą)                                                                                                                    |                   |                    |                  | 50 |
| 79.8.2.    | alkūnės sąnario nejudrumas (ankilozė) funkciškai nepatogioje padėtyje (už didelės kontraktūros judesių amplitudės ribų)                                                                                                                                                        |                   |                    |                  | 55 |
| 79.8.3.    | alkūnės sąnario kontraktūra:                                                                                                                                                                                                                                                   |                   |                    |                  |    |
| 79.8.3.1.  | nedidelė                                                                                                                                                                                                                                                                       | T/0/L<br>0/0/130° | N/0/A<br>0/0/70°   |                  | 90 |
| 79.8.3.2.  | vidutinė                                                                                                                                                                                                                                                                       | T/0/L<br>0/0/100° | N/0/A<br>0/0/40°   |                  | 75 |
| 79.8.3.3.  | didelė                                                                                                                                                                                                                                                                         | T/0/L<br>0/0/60°  | N/0/A<br>0/0/20°   |                  | 65 |
|            | Pastaba:<br>■ Normali alkūnės sąnario judesių amplitudė (neutralaus nulio metodus):<br><div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <span>T/0/L<br/>10/0/150°</span> <span>N/0/A<br/>85/0/85°</span> </div>                                   |                   |                    |                  |    |
| 79.9.      | Rankos netektis nuo alkūnės sąnario (po alkūnės sąnario egzartikuliacijos)                                                                                                                                                                                                     |                   |                    |                  | 50 |
| 79.10.     | Dilbio bigė bet kurioje dalyje                                                                                                                                                                                                                                                 |                   |                    |                  | 50 |
| 79.11.     | Nesuaugęs dilbio kaulų lūžis (netikras sąnarys) – operaciniu būdu nekoreguojama<br>(pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą):                                                                                                                            |                   |                    |                  |    |
| 79.11.1.   | vieno dilbio kaulo                                                                                                                                                                                                                                                             |                   |                    |                  | 70 |
| 79.11.2.   | abiejų dilbio kaulų                                                                                                                                                                                                                                                            |                   |                    |                  | 55 |
| 79.12.     | Riešas:                                                                                                                                                                                                                                                                        |                   |                    |                  |    |
| 79.12.1.   | riešo sąnario nejudrumas (ankilozė) funkciškai nepatogioje padėtyje                                                                                                                                                                                                            |                   |                    |                  | 60 |
| 79.12.2.   | riešo sąnario kontraktūra:                                                                                                                                                                                                                                                     |                   |                    |                  |    |
| 79.12.2.1. | nedidelė                                                                                                                                                                                                                                                                       | T/0/L<br>20/0/40° |                    |                  | 90 |
| 79.12.2.2. | vidutinė                                                                                                                                                                                                                                                                       | T/0/L<br>10/0/20° |                    |                  | 85 |
| 79.12.2.3. | didelė                                                                                                                                                                                                                                                                         | T/0/L<br>0/0/10°  |                    |                  | 75 |



|            |                                                                                                                                                                                                                 |    |
|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|            | Pastaba:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>Normali riešo sąnario judesių amplitudė (neutralaus nulinio metodas):<br/> <math display="block">\frac{T}{0/L} = \frac{50/0}{50/50^\circ}</math> </li> </ul> |    |
| 79.13.     | Plaštakos netektis nuo riešo arba delnakaulių                                                                                                                                                                   | 50 |
| 79.14.     | Nesuaukę riešo kaulo arba delnakaulių lūžiai (netikri sąnariai)                                                                                                                                                 | 85 |
| 79.15.     | Plaštaka                                                                                                                                                                                                        |    |
| 79.15.1.   | pirmasis pirštas (nykštys):                                                                                                                                                                                     |    |
| 79.15.1.1. | naginio pirštakaulio minkštųjų audinių defektai, kai yra pakitimų                                                                                                                                               | 95 |
| 79.15.1.2. | bigė IP (tarppirštakauliniame) sąnaryje                                                                                                                                                                         | 85 |
| 79.15.1.3. | piršto bigė pamatinio pirštakaulio lygyje                                                                                                                                                                       | 80 |
| 79.15.1.4. | bigė MP (delniniame - piršto) sąnaryje                                                                                                                                                                          | 75 |
| 79.15.1.5. | piršto netekimas kartu su delnakauliu ar jo dalimi                                                                                                                                                              | 70 |
| 79.15.2.   | vieno piršto vieno sąnario nejudrumas:                                                                                                                                                                          |    |
| 79.15.2.1. | lenkimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 90 |
| 79.15.2.2. | tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 85 |
| 79.15.3.   | dviejų vieno piršto sąnarių nejudrumas:                                                                                                                                                                         |    |
| 79.15.3.1. | lenkimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 85 |
| 79.15.3.2. | tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 80 |
| 79.15.4.   | MP (delninio - piršto) + PIP (artimojo tarppirštakaulinio) + DIP (tolimojo tarppirštakaulinio) piršto sąnarių nejudrumas (ankilozė):                                                                            |    |
| 79.15.4.1. | lenkimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 80 |
| 79.15.4.2. | tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                | 75 |
| 79.15.5.   | piršto judesių sutrikimas:                                                                                                                                                                                      |    |
| 79.15.5.1. | nedidelis                                                                                                                                                                                                       | 90 |
| 79.15.5.2. | vidutinis (pusiau lenkimo)                                                                                                                                                                                      | 85 |
| 79.15.5.3. | didelis (tiesimo arba pilnai lenkimo)                                                                                                                                                                           | 80 |
| 79.15.6.   | antrasis pirštas (rodomasis):                                                                                                                                                                                   |    |
| 79.15.6.1. | naginio pirštakaulio minkštųjų audinių defektai, kai yra pakitimų, arba bigė galiniame pirštakaulyje                                                                                                            | 95 |
| 79.15.6.2. | piršto bigė vidurinio pirštakaulio lygyje                                                                                                                                                                       | 90 |
| 79.15.6.3. | piršto bigė pamatinio pirštakaulio lygyje                                                                                                                                                                       | 85 |
| 79.15.6.4. | piršto netektis                                                                                                                                                                                                 | 80 |
| 79.15.6.5. | piršto netektis kartu su delnakauliu ar jo dalimi                                                                                                                                                               | 75 |
| 79.15.6.6. | vidutinė piršto kontraktūra arba distalinio piršto sąnario kontraktūra                                                                                                                                          | 90 |
| 79.15.6.7. | didelė lenkimo piršto kontraktūra, taip pat proksimalinio piršto sąnario arba delno-piršto sąnario ankilozė                                                                                                     | 85 |
| 79.15.6.8. | piršto visiška lenkimo arba tiesimo kontraktūra, taip pat dviejų piršto sąnarių ankilozė                                                                                                                        | 80 |
| 79.15.7.   | Trečiasis (vidurinis), ketvirtasis (bevardis) arba penktasis (mažylis) pirštai:                                                                                                                                 |    |
| 79.15.7.1. | galinio pirštakaulio bigė                                                                                                                                                                                       | 95 |
| 79.15.7.2. | bigė DIP arba PIP sąnario lygyje                                                                                                                                                                                | 90 |
| 79.15.7.3. | piršto netektis kartu su delnakauliu arba jo dalimi                                                                                                                                                             | 85 |
| 79.15.7.4. | nedidelė piršto kontraktūra arba PIP sąnario ankilozė                                                                                                                                                           | 95 |
| 79.15.7.5. | didelė lenkimo piršto kontraktūra arba PIP sąnario arba MP sąnario ankilozė                                                                                                                                     | 90 |

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 79.15.7.6.  | piršto visiška lenkimo arba tiesimo kontraktūra arba dviejų, taip pat DIP, PIP, MP piršto sąnarių ankilozė                                                                                                                                                                                                                                          | 85 |
| 79.15.8.    | dviejų vienos rankos pirštų netektis:                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
| 79.15.8.1.  | pirmojo ir antrojo, pirmojo ir trečiojo, pirmojo ir ketvirtojo arba pirmojo ir penktojo (1+2), (1+3), (1+4), (1+5)                                                                                                                                                                                                                                  | 65 |
| 79.15.8.2.  | antrojo ir trečiojo, antrojo ir ketvirtojo arba antrojo ir penktojo (2+3), (2+4), (2+5)                                                                                                                                                                                                                                                             | 75 |
| 79.15.8.3.  | trečiojo ir ketvirtojo arba trečiojo ir penktojo (3+4), (3+5)                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 80 |
| 79.15.9.    | trijų vienos rankos pirštų netektis:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
| 79.15.9.1.  | pirmojo, antrojo ir trečiojo, ketvirtojo arba penktojo (1+2+3), (1+2+4), (1+2+5) arba pirmojo, trečiojo ir ketvirtojo arba penktojo (1+3+4), (1+3+5)                                                                                                                                                                                                | 55 |
| 79.15.9.2.  | antrojo, trečiojo ir ketvirtojo arba penktojo (2+3+4), (2+3+5)                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 65 |
| 79.15.9.3.  | trečiojo, ketvirtojo ir penktojo (3+4+5)                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 70 |
| 79.15.10.   | keturių vienos rankos pirštų netektis:                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
| 79.15.10.1. | pirmojo, antrojo, trečiojo ir ketvirtojo arba penktojo (1+2+3+4), (1+2+3+5)                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50 |
| 79.15.10.2. | pirmojo, antrojo, ketvirtojo, penktojo                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 55 |
| 79.15.10.3. | pirmojo, trečiojo, ketvirtojo, penktojo                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 55 |
| 79.15.11.   | visų vienos plaštakos pirštų netektis                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 50 |
| 79.15.12.   | vienos plaštakos visų pirštų kontraktūros:                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| 79.15.12.1. | nedidelės                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 65 |
| 79.15.12.2. | vidutinės – pusiau lenkimo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 60 |
| 79.15.12.3. | didelės – tiesimo, taip pat pirštų sąnarių tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50 |
| 79.15.12.4. | didelės – pilnos lenkimo, taip pat pirštų sąnarių ankilozė                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 55 |
| 79.15.13.   | vienos plaštakos keturių pirštų kontraktūros:                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
| 79.15.13.1. | nedidelės                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 65 |
| 79.15.13.2. | vidutinės – pusiau lenkimo kontraktūra                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 60 |
| 79.15.13.3. | didelės – tiesimo, taip pat pirštų sąnarių tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50 |
| 79.15.13.4. | didelės – pilnos lenkimo kontraktūros, taip pat pirštų sąnarių ankilozė                                                                                                                                                                                                                                                                             | 55 |
| 79.16.      | Dubens funkcijos sutrikimas:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| 79.16.1.    | nedidelis statikos sutrikimas: klubo sąnarių judesiai neriboti, bet skausmingi, vienos kojos sutrumpėjimas ne daugiau kaip iki 3 cm. Dubens organų funkcija nesutrikusi. Papildoma techninė priemonė reikalinga einant didesnius atstumus                                                                                                           | 80 |
| 79.16.2.    | vidutinis statikos sutrikimas: kojos sutrumpėjimas iki 5 cm. Riboti klubo sąnario judesiai (koksartrozė). Vaikstant nuolat naudojamos techninės pagalbos priemonės (ramentai, lazdelė)                                                                                                                                                              | 50 |
| 79.16.3.    | didelis statikos sutrikimas: atsistoja sunkiai arba negali, galimi dubens organų funkcijos sutrikimai. Klubo sąnario judesių apribojimas (koksartrozė). Kojos sutrumpėjimas daugiau nei 5 cm. Pažeistas dubens žiedo vientisumas, esant neurologiniams sutrikimams ir jų nesant. Vaikstant būtinos techninės pagalbos priemonės (ramentai, lazdelė) | 40 |
| 79.17.      | Klubo sąnarys:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
| 79.17.1.    | klubo sąnario nejudrumas (ankilozė), tiesimo ankilozė                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 55 |
| 79.17.2.    | lenkimo ankilozė funkciškai nepatogioje padėtyje – operaciniu būdu nekoreguojama (pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą)                                                                                                                                                                                                    | 40 |
| 79.17.3.    | klubo sąnario kontraktūra:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |

|            |                                                                                                                                        |                  |                     |                  |    |
|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------------------|------------------|----|
| 79.17.3.1. | nedidelė                                                                                                                               | T/0/L<br>0/0/30° | SI/0/SV<br>30/0/20  | A/0/P<br>15/0/10 | 75 |
| 79.17.3.2. | vidutinė                                                                                                                               | T/0/L<br>0/0/20° | SI/0/SV<br>15/0/10° | A/0/P<br>10/0/5  | 65 |
| 79.17.3.3. | didelė                                                                                                                                 | T/0/L<br>0/0/10° | SI/0/SV<br>10/0/5°  | A/0/P<br>5/0/0°  | 50 |
|            | Pastaba:<br>Normali klubo sąnario judesių amplitudė (neutralaus nulinio metodo):<br>T/0/L<br>10/0/130°                                 |                  |                     |                  |    |
| 79.17.4.   | kojos netektis nuo klubo sąnario dėl klubo sąnario egzartikuliacijos                                                                   |                  |                     |                  | 30 |
| 79.17.5.   | kojos netektis, kai iki traumos koja buvo vienintelė                                                                                   |                  |                     |                  | 20 |
| 79.17.6.   | šlaunies bigė                                                                                                                          |                  |                     |                  | 40 |
| 79.17.7.   | šlaunikaulio netikras sąnarys – operaciniu būdu nekoreguojamas (pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą)         |                  |                     |                  | 50 |
| 79.17.8.   | kojos funkcijos sutrikimas dėl šlaunies traumos (pagal klubų ir kelio sąnarių nurodytus vertinimo punktus neutralaus nulinio metodu) : |                  |                     |                  |    |
| 79.17.8.1. | nedideli klubo arba kelio sąnarių pakitimai                                                                                            |                  |                     |                  | 75 |
| 79.17.8.2. | vidutiniai pakitimai, vidutinės klubo ir kelio sąnarių kontraktūros                                                                    |                  |                     |                  | 65 |
| 79.17.8.3. | dideli pakitimai, didelės klubo ir kelio sąnarių kontraktūros                                                                          |                  |                     |                  | 50 |
| 79.18.     | Kelis                                                                                                                                  |                  |                     |                  |    |
| 79.18.1.   | daugiakryptis nestabilus kelio sąnarys (dėl raiščių plyšimo)                                                                           |                  |                     |                  | 65 |
| 79.18.2.   | kelio sąnario ankilozė:                                                                                                                |                  |                     |                  |    |
| 79.18.2.1. | tiesimo                                                                                                                                |                  |                     |                  | 70 |
| 79.18.2.2. | lenkimo (funkciškai nepatogioje padėtyje)                                                                                              |                  |                     |                  | 50 |
| 79.18.3.   | kelio sąnario kontraktūra:                                                                                                             |                  |                     |                  |    |
| 79.18.3.1. | nedidelė                                                                                                                               | T/0/L<br>0/0/30° |                     |                  | 80 |
| 79.18.3.2. | vidutinė                                                                                                                               | T/0/L<br>0/0/20° |                     |                  | 70 |
| 79.18.3.3. | didelė                                                                                                                                 | T/0/L<br>0/0/10° |                     |                  | 60 |
|            | Pastaba:<br>Normali kelio sąnario judesių amplitudė (neutralaus nulinio metodo):<br>T/0/L<br>5/0/150°                                  |                  |                     |                  |    |
| 79.18.4.   | kojos netektis nuo kelio sąnario (dėl kelio sąnario egzartikuliacijos)                                                                 |                  |                     |                  | 50 |
| 79.18.5.   | vienintelės kojos netektis nuo blauzdos                                                                                                |                  |                     |                  | 20 |
| 79.18.6.   | blauzdos bigė                                                                                                                          |                  |                     |                  | 50 |
| 79.18.7.   | nesuaugęs blauzdos kaulų lūžis (netikras sąnarys):                                                                                     |                  |                     |                  |    |
| 79.18.1.   | abiejų kaulų                                                                                                                           |                  |                     |                  | 55 |
| 79.18.2.   | blauzdikaulio                                                                                                                          |                  |                     |                  | 60 |
|            | Pastaba:<br>Jei netikras sąnarys operaciniu būdu nekoreguojamas, pateikti III-io lygio ortopedų-traumatologų konsiliumo išvadą         |                  |                     |                  |    |
| 79.19.     | Čiurnos sąnarys ir pėda:                                                                                                               |                  |                     |                  |    |
| 79.19.1.   | nestabilus čiurnos sąnarys                                                                                                             |                  |                     |                  | 60 |
| 79.19.2.   | čiurnos sąnario ankilozė funkciškai nepatogioje padėtyje                                                                               |                  |                     |                  | 50 |

|          |                                                                                                                                                                                                                       |     |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 79.19.3. | pėdos netektis nuo čiurnos dėl čiurnos sąnario egzartikuliacijos arba pėdos amputacija ties čiurnos kaulais (per Šoparo sąnarį)                                                                                       | 60  |
| 79.19.4. | pėdos distalinės dalies netekimas dėl amputacijos padikaulių lygyje                                                                                                                                                   | 70  |
| 79.19.5. | visų pėdos pirštų netekimas dėl padikaulių - pirštų sąnarių egzartikuliacijos arba amputacijos pamatinių pirštakaulių lygyje                                                                                          | 75  |
| 79.19.6. | pirmojo piršto netekimas kartu su padikauliu arba jo dalimi                                                                                                                                                           | 80  |
| 79.20.   | Pūlinės ligos (osteomielitas, kiti pūlingi procesai, fistulės):                                                                                                                                                       |     |
| 79.20.1. | nedidelės (remisija > 1 metus)                                                                                                                                                                                        | 70  |
| 79.20.2. | vidutinės (fistulės atsiveria 1–2 kartus per metus)                                                                                                                                                                   | 60  |
| 79.20.3. | didelės – fistulinis osteomielitas (nepasiduodantis gydymui, fistulės funkcionuoja nuolat)                                                                                                                            | 50  |
| 80.      | Kaukolės defektai (lūžiai):                                                                                                                                                                                           |     |
| 80.1.    | be komplikacijų sugiję kaukolės lūžiai                                                                                                                                                                                | 100 |
| 80.2.    | mažesni nepadengti kaukolės (ir didesni padengti) defektai                                                                                                                                                            | 90  |
| 80.3.    | kaukolės pažeidimai, kai yra žymūs kaulų defektai (įskaitant ir deformuojančius), bet nėra funkcinio sutrikimo (priskiriami visi didesni dėl traumų atsiradę kaukolės defektai, kai pažeista ir vidinė kaulų plokštė) | 65  |

#### XV. Kitų organų ligos ir pažeidimai

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Proc. |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 81.   | Nenurodytų somatinių ligų ir pažeidimų atveju (pooperacinės būsenos ir kt.) bazinis darbingumas nustatomas įvertinus bendrą funkcinį sutrikimą:                                                                                                                                                                                                                            |       |
| 81.1  | nežymus funkcinis sutrikimas (asmens veikla nesutrikusi)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 100   |
| 81.2. | lengvas funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti sunkių fizinių krūvių, reikia papildomų poilsio pertraukėlių, pirštų funkcijos pablogėjusios, bet gali rašyti; reikalinga dieta, turi reguliariai vartoti vaistus)                                                                                                                                                      | 80    |
| 81.3. | vidutinio sunkumo funkcinis sutrikimas (asmuo negali pakelti vidutinio sunkumo fizinio krūvio, atlikti veiklos, kuriai reikia nuolatinio susikonsultavimo ir tikslumo, reikia dažnų poilsio pertraukėlių, papildomų poilsio dienų, ilgalaikis vaikščiojimas ar stovėjimas sukelia negalavimų; vaistų nevartojimas vieną parą gali sukelti funkcinio sutrikimo pablogėjimą) | 55    |
| 81.4. | sunkus funkcinis sutrikimas (asmuo gali atlikti tik lengvus, labai ribotus veiksmus, kasdieniame gyvenime yra labai priklausomas nuo kitų žmonių pagalbos)                                                                                                                                                                                                                 | 40    |
| 81.5. | ypač sunkaus pobūdžio funkcinis sutrikimas (asmuo savarankiškai sugeba patenkinti tik savo natūralius poreikius, kasdieniame gyvenime yra visiškai priklausomas nuo kitų žmonių pagalbos)                                                                                                                                                                                  | 20    |

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

#### XVI. Onkologinės ligos

|     |                                                                                                   | Proc. |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 82. | Bazinis darbingumas nustatomas įvertinus po taikyto gydymo* išliekantį bendrą funkcinį sutrikimą: |       |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |     |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 82.1. | liga neišplitusi**, po taikyto gydymo asmuo pasveiko, liekamųjų reiškinių nėra, asmens sveikatos būklė normali, nusiskundimų ir ligos požymių nėra, prognozė gera, gali tęsti įprastą darbą, veikla be apribojimų                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 100 |
| 82.2. | liga neišplitusi arba išplitusi***, yra lengvų ligos liekamųjų reiškinių, lengvas funkcijos sutrikimas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 80  |
| 82.3. | liga neišplitusi arba išplitusi, vidutinį funkcinį sutrikimą sukėlė ligos liekamieji reiškiniai, po taikyto operacinio ir (ar) spindulinio, ir (ar) chemoterapinio gydymo stebimi hematologiniai ir (ar) nehematologiniai reiškiniai (po gydymo pasireiškia 2–3 ligos pasekmės): lėtinis skausmas, depresija, nuovargis, pykinimas ir vėmimas ir (ar) viduriavimas, šlapinimosi sutrikimai, svorio kritimas, infekcijos, limfotakos sutrikimai, osteoporozė ir kt.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 50  |
| 82.4. | liga neišplitusi arba išplitusi, vidutinį funkcinį sutrikimą sukėlė ligos liekamieji reiškiniai, po taikyto operacinio ir (ar) spindulinio, ir (ar) chemoterapinio gydymo stebimi hematologiniai ir (ar) nehematologiniai, ir (ar) neurologiniai reiškiniai (po gydymo pasireiškia 4 ir daugiau ligos pasekmės): lėtinis skausmas, depresija, nuovargis, pykinimas ir vėmimas ir (ar) viduriavimas, šlapinimosi sutrikimai, svorio kritimas, infekcijos, limfotakos sutrikimai, osteoporozė ir kt., tęsiama nepageidaujamų reiškinių korekcija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 35  |
| 82.5. | liga išplitusi (atokios metastazės), yra liekamųjų reiškinių, didelis funkcijos sutrikimas (reikalinga pagalba kasdienėje veikloje gyvybinėms veiklos funkcijoms palaikyti: judėjimo, asmens higienos, valgymo ir gėrimo, saugios aplinkos, bendravimo)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 25  |
| 82.6. | liga išplitusi ir (ar) progresuojanti, yra liekamųjų reiškinių, didelis funkcijos sutrikimas (kasdienėje veikloje gyvybinėms veiklos funkcijoms: judėjimo, asmens higienos, valgymo ir gėrimo, saugios aplinkos, bendravimo, palaikyti reikalinga didelė pagalba), taikoma paliatyvioji pagalba****                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 15  |
| 82.7. | liga išplitusi ir (ar) progresuojanti, yra liekamųjų reiškinių, ypač sunkus funkcijos sutrikimas, gyvenimo kokybei pagerinti taikoma paliatyvioji pagalba, asmuo visiškai priklausomas nuo kitų asmenų                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5   |
|       | <p>* Specializuotą onkologinę pagalbą teikiančioje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kurioje teikiamos gydytojo onkologo chemoterapeuto ir (ar) gydytojo onkologo radioterapeuto paslaugos, dirbanti daugiadalykė gydytojų specialistų komanda parenka paciento gydymo taktiką. Diagnozė turi būti nustatyta pagal galiojančią TNM (T – naviko dydis ir gretimų organų pažeidimas, N – išplitimas limfmazgiuose, M – metastazės) sistemą.</p> <p>** Neišplitusi onkologinė liga – įvertinus diagnozę pagal TNM sistemą ir (ar) I, II ligos stadijos.</p> <p>*** Išplitusi onkologinė liga – įvertinus diagnozę pagal TNM sistemą, nustatyta metastazių ir (ar) III, IV ligos stadijos.</p> <p>**** Paliatyvioji pagalba – ligonio, sergančio pavojinga gyvybei, nepagydoma, progresuojančia liga, ir jo artimųjų gyvenimo kokybės gerinimo priemonės, užkertančios kelią kančioms ar jas lengvinančios, padedančios spręsti kitas fizines, psichosocialines ir dvasines problemas</p> |     |

|  |                                                                                                     |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | (vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. sausio 11 d. įsakymu V-14). |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

*Papildyta skyriumi:*

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [A1-168/V-499](#), 2005-06-16, *Žin.*, 2005, Nr. 77-2802 (2005-06-21), i. k. 1052230ISAK68/V-499

Nr. [A1-551/V-1149](#), 2011-12-27, *Žin.*, 2012, Nr. 2-61 (2012-01-05), i. k. 1112230ISAK1/V-1149

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

Darbingumo lygio nustatymo kriterijų  
aprašo  
2 priedas

(Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimyno forma)

**NEĮGALUMO IR DARBINGUMO NUSTATYMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS  
APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

**ASMENS VEIKLOS IR GEBĖJIMŲ DALYVAUTI KLAUSIMYNAS**

\_\_\_\_\_  
(data)

\_\_\_\_\_  
(asmens vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(asmens (atstovo) tėvų, globėjo (rūpintojo) ar jo įgalioto atstovo vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos  
darbuotojo, atlikusio vertinimą ir užpildžiusio klausimyną, vardas ir pavardė)

**Su darbingumo lygio vertinimo tvarka esu supažindintas, asmens veiklos ir  
gebėjimų dalyvauti klausimyno reikšmė, vertinant darbingumo lygį, man yra žinoma.**

Asmuo (jo atstovas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

\_\_\_\_\_  
(data)

Pirma klausimyno dalis pildoma remiantis darbingumo lygiui nustatyti pateiktais  
dokumentais ir informacija.

Pildant klausimyną reikia pažymėti (apibraukti) atitinkamą balą ir įrašyti bendrą  
surinktų balų skaičių.

| <b>1. Profesinė, darbinė veikla bei aplinkos prieinamumas</b> |                                                                                                 | <b>Balai</b> |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|
| <b>1.1. Amžius</b>                                            | 55 metai ir daugiau                                                                             | 4            |
|                                                               | 45–54 metai                                                                                     | 3            |
|                                                               | 35–44 metai                                                                                     | 2            |
|                                                               | Iki 35 metų                                                                                     | 1            |
| <b>1.2. Profesinė kvalifikacija</b>                           | Neturi profesinės kvalifikacijos arba turimos negali panaudoti                                  | 4            |
|                                                               | Būtina profesinė rehabilitacija                                                                 | 3            |
|                                                               | Negali panaudoti turimos profesinės kvalifikacijos, bet gali dirbti kitos kvalifikacijos darbus | 2            |
|                                                               | Turi profesinę kvalifikaciją ir gali ją panaudoti                                               | 1            |
|                                                               | Profesinė kvalifikacija atkurta arba įgyta nauja profesinė                                      | 0            |

|                                                                                          |                                                                                       |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---|
|                                                                                          | kvalifikacija profesinės reabilitacijos programos metu                                |   |
| <b>1.3. Darbo patirtis ir darbo įgūdžiai, kuriuos asmuo gali panaudoti darbo vietoje</b> | Neturi darbo patirties ar darbo įgūdžių ir negali jų įgyti                            | 4 |
|                                                                                          | Prarado darbo patirtį ir darbo įgūdžius, nes turi ilgesnę kaip 3 metų darbo pertrauką | 3 |
|                                                                                          | Neturi darbo patirties ir darbo įgūdžių, bet gali juos įgyti                          | 2 |
|                                                                                          | Turi darbo patirtį ir darbo įgūdžius, gali juos panaudoti                             | 1 |
| <b>1.4. Fizinės, darbinės ir informacinės aplinkos pritaikymas</b>                       | Būtinai sudėtingas ir fizinės, ir darbinės, ir informacinės aplinkos pritaikymas      | 4 |
|                                                                                          | Būtinai sudėtingas darbinės aplinkos pritaikymas                                      | 3 |
|                                                                                          | Būtinai nesudėtingas fizinės ar darbinės, ar informacinės aplinkos pritaikymas        | 2 |
|                                                                                          | Fizinės darbinės ir informacinės aplinkos pritaikymas nebūtinai                       | 0 |
| <b>Profesinės, darbinės veiklos bei aplinkos prieinamumo įvertinimas</b>                 |                                                                                       |   |

Antroje klausimyno dalyje pateikti klausimai, susiję su kasdiene asmens veikla. Pildant klausimyną reikia pažymėti (apibraukti), kaip dažnai kiekviena iš išvardytų veiklų kėlė rūpesčių pastarąjį mėnesį:

0 balų – kai asmuo nepatiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų;

1 balas – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: yra savarankiškas, tačiau kasdienėje veikloje kartais reikalingos pagalbinės priemonės ir kito asmens pagalba;

2 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: yra iš dalies savarankiškas, tačiau kasdienėje veikloje visada reikalingos pagalbinės priemonės ir kartais reikalinga kito asmens pagalba;

3 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: nėra savarankiškas, kasdienėje veikloje visada reikalingos pagalbinės priemonės ir kito asmens pagalba.

4 balai – kai asmuo patiria veiklos ir gebėjimų dalyvauti sunkumų: savarankiškai negali atlikti jokio veiksmo, reikalinga absoliuti pagalba, kasdienėje veikloje visiškai priklausomas nuo pagalbinių priemonių ir kitų asmenų pagalbos.

| <b>2. Veikla ir gebėjimas dalyvauti</b>                                            | <b>Veikla kėlė rūpesčių pastarąjį mėnesį</b> |   |   |   |   |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---|---|---|---|
| <b>2.1. Mobilumas (judėjimas)</b>                                                  |                                              |   |   |   |   |
| 2.1.1. Ar turi sunkumų sėdėdamas ir stovėdamas ilgesnį laiką, pavyzdžiui, 30 min.? | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.1.2. Ar turi sunkumų atsisėdėdamas ir (ar) atsistodamas?                         | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.1.3. Ar turi sunkumų vaikščiodamas?                                              | 0                                            | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Mobilumo įvertinimas</b>                                                        |                                              |   |   |   |   |
| <b>2.2. Pažinimas</b>                                                              |                                              |   |   |   |   |



|                                                                                                                                               |   |   |   |   |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| 2.2.1. Ar turi sunkumų susikaupti ką nors darydamas 10 min.?                                                                                  | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.2.2. Ar turi sunkumų prisimindamas ką nors svarbaus?                                                                                        | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.2.3. Ar turi sunkumų suprasdamas bendrais bruožais kitų žmonių kalbą (apie ką kiti kalba) arba perskaitytą tekstą?                          | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Pažinimo įvertinimas</b>                                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| <b>2.3. Bendravimas (sunkumai, susiję su sveikatos būkle, liga, sužalojimu, emocine būkle, alkoholio ar toksinių medžiagų nulemta būseną)</b> |   |   |   |   |   |
| 2.3.1. Ar turi sunkumų bendraudamas su aplinkiniais (pvz.: pasisveikinti, prireikus padėkoti, atsiprašyti ir kt.)?                            | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.3.2. Ar turi sunkumų bendraudamas su artimais asmenimis?                                                                                    | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Bendravimo įvertinimas</b>                                                                                                                 |   |   |   |   |   |
| <b>2.4. Savarankiškumas (savipriežiūra)</b>                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| 2.4.1. Ar turi sunkumų prausdamasis visą kūną savarankiškai?                                                                                  | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.2. Ar turi sunkumų savarankiškai rengdamasis?                                                                                             | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.3. Ar turi sunkumų savarankiškai valgydamas?                                                                                              | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.4. Ar turi sunkumų savarankiškai naudodamasis tualetu?                                                                                    | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.4.5. Ar sunku likti vienam keletą dienų ?                                                                                                   | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Savarankiškumo įvertinimas</b>                                                                                                             |   |   |   |   |   |
| <b>2.5. Kasdienė veikla</b>                                                                                                                   |   |   |   |   |   |
| 2.5.1. Ar turi sunkumų savarankiškai užsiimdamas kasdiene veikla?                                                                             | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 2.5.2. Ar turi sunkumų disponuodamas finansiniais ištekliais?                                                                                 | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| <b>Kasdienės veiklos įvertinimas</b>                                                                                                          |   |   |   |   |   |
| <b>Bendra visų sričių balų suma</b>                                                                                                           |   |   |   |   |   |

#### ATSAKYMŲ VERTINIMAS

| Balai | Koeficientas |
|-------|--------------|
| 0–3   | 1,2          |
| 4–18  | 1,1          |
| 19–37 | 1            |
| 38–72 | 0,8          |
| 73–76 | 0,7          |

Vertinimą atliko ir klausimyną užpildė

\_\_\_\_\_  
(pareigų pavadinimas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

Susipažinau

Asmuo (jo atstovas)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

\_\_\_\_\_  
(vardas ir pavardė)

Pastabos \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir  
darbo ministro ir Lietuvos Respublikos  
sveikatos apsaugos ministro  
2005 m. kovo 21 d.  
įsakymu Nr. A1-78/V479

## DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO TVARKOS APRAŠAS

### I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

1. Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja dokumentų, reikalingų darbingumo lygiui nustatyti, pateikimą, darbingumo lygio, termino, atsiradimo laiko, priežasties nustatymą, pakartotinį darbingumo lygio vertinimą.

2. Darbingumo lygį nustato Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NDNT).

3. Teisę į darbingumo lygio nustatymą turi Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 1 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyti asmenys.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-344/V-688](#), 2011-07-18, *Žin.*, 2011, Nr. 95-4469 (2011-07-23), i. k. 1112230ISAK44/V-688

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

4. Darbingumo lygis nustatomas vadovaujantis Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašu (toliau – Kriterijų aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu.

5. Darbingumo lygis nustatomas asmenims iki 18 metų, kurie yra (buvo) draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, ir asmenims nuo 18 metų amžiaus iki senatvės pensijos amžiaus.

6. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **Bazinis darbingumas** – asmens darbingumo lygis, nustatytas vadovaujantis mediciniais kriterijais.

6.2. **Nedarbingas** – asmuo, kuriam nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis ir kuris negali dirbti arba gali dirbti tik pagal negalios pobūdį pritaikytoje darbo vietoje ar pritaikytais darbo sąlygomis;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

6.3. **Iš dalies darbingas** – asmuo, kuriam nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis ir kuris gali dirbti pagal negalios pobūdį pritaikytoje darbo vietoje arba kuriam nebūtina pritaikyti darbo vietos;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

6.4. Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

## II. SKYRIUS

### DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ DARBINGUMO LYGIUI NUSTATYTI, PATEIKIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

7. Asmuo arba jo atstovas kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigos jį gydantį gydytoją ir pateikia laisvos formos prašymą dėl siuntimo į NDNT darbingumo lygiui nustatyti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

8. Asmenį gydantis gydytojas, nustatęs diagnozę ir atsižvelgęs į tai, kad po taikyto gydymo ir (ar) medicininės reabilitacijos išlieka organizmo funkcijų sutrikimų, kurie yra patvirtinti instrumentiniais, klinikiniais laboratoriniais ir (ar) kitais tyrimais, parengia ir įteikia asmeniui ar pateikia NDNT elektroniniu būdu šiuos dokumentus:

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, Žin., 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

8.1. asmens prašymą dėl siuntimo į NDNT darbingumo lygiui nustatyti;

8.2. užpildytą siuntimą į NDNT (1 priedas);

8.3. medicininių tyrimų išrašus (instrumentinių, laboratorinių), patvirtinančius ligos sunkumą ir diagnozę, prireikus išrašus iš Gydymo stacionare ligos istorijos (forma Nr. 003/a), Asmens sveikatos istorijos (forma Nr. 025/a);

8.4. priklausomai nuo asmens organizmo funkcijų sutrikimo pobūdžio pateikiami dokumentai:

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

8.4.1. informuojantys apie Bartelio indeksą, funkcinio nepriklausomumo testą, skausmo įvertinimo skalę, raumenų būklės vertinimą, judėjimo funkcijos sutrikimo laipsnį, esant judėjimo funkcijos sutrikimams;

8.4.2. informuojantys apie asmens intelekto koeficientą (IQ), atliktą Mini mental testą, psichologinį asmenybės tyrimą, patvirtinantys silpnaprotystės laipsnį, elgesio, emocijų, valios ir kitus sutrikimus, esant psichikos ligoms ir sutrikimams;

8.4.3. informuojantys apie specialius kontrolinius tyrimus, patvirtinančius regos ir (ar) klausos sutrikimų laipsnį, esant regos ir klausos sutrikimams;

8.4.4. kalbos tyrimo testas, esant kalbos funkcijos sutrikimui.

8.5. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išduotą rekomendaciją siųsti į NDNT, jei siunčiamas asmuo yra vidaus tarnybos sistemos pareigūnas.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

<sup>81</sup>. Gydantis gydytojas 8 punkte nurodytų dokumentų nerengia, jeigu asmens sveikatos būklė neatitinka šiuo įsakymu patvirtintų Bazinio darbingumo lygio nustatymo kriterijų, nebaigtas asmens gydymas, nenustatyta aiški diagnozė arba neišnaudotos visos medicininės reabilitacijos priemonės.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

9. Asmuo, jo tėvai, sutuoktinis, pilnamečiai vaikai, globėjai (rūpintojai) ar jo įgalioti kiti asmenys arba asmeniui atstovaujantis gyvenamosios vietos savivaldybės socialinis darbuotojas, arba socialinės globos įstaigos, kurioje asmuo gyvena nuolat, socialinis darbuotojas šio Tvarkos aprašo 8 punkte nurodytus dokumentus (išskyrus asmens prašymą dėl siuntimo į NDNT), kurių galiojimo terminas yra 60 kalendorinių dienų, pateikia arba išsiunčia registruotu paštu į NDNT. Jei dokumentai yra elektroninės formos, juos elektroniniu būdu pateikia asmenį gydantis gydytojas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, *Žin.*, 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

10. Asmuo, jo tėvai, sutuoktinis, pilnamečiai vaikai, globėjai (rūpintojai) ar jo įgalioti kiti asmenys arba asmeniui atstovaujantis gyvenamosios vietos savivaldybės socialinis darbuotojas, arba socialinės globos įstaigos, kurioje asmuo gyvena nuolat, socialinis darbuotojas ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo siuntimo į NDNT užpildymo dienos papildomai pateikia (pateikiamų originalų kopijas daro ir tvirtina NDNT specialistai) arba išsiunčia registruotu paštu šių dokumentų kopijas (siunčiamų dokumentų originalų kopijos turi būti patvirtintos teisės aktų nustatyta tvarka):

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.*, 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, *Žin.*, 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

10.1. Lietuvos Respublikos arba Europos Sąjungos valstybės narės arba valstybės, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos, piliečio pasą arba asmens tapatybės kortelę, Lietuvos Respublikos pasą arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, ar leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka kaip užsieniečiui, ketinančiam dirbti Lietuvos Respublikoje aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą, išskyrus tuos atvejus, kai valstybės elektroninės valdžios sistemoje teikiama tokios rūšies elektroninė paslauga ir dėl darbingumo lygio nustatymo kreipiamasi elektroniniu būdu. Asmuo, pateikdamas prašymą elektroniniu būdu, patvirtina savo tapatybę elektroniniu parašu arba kitais būdais, nustatytais Lietuvos Respublikos teisės aktais;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.*, 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

10.2. Neteko galios nuo 2009-05-31

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-354/V-402](#), 2009-05-22, *Žin.* 2009, Nr. 63-2514 (2009-05-30), i. k. 1092230ISAK54/V-402

10.3. Neteko galios nuo 2007-09-21

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.* 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

10.4. dokumentus, patvirtinančius asmens išsilavinimą, specialybę, kvalifikaciją.

10.5. esant šio Tvarkos aprašo 27.3–27.14 papunkčiuose nurodytoms priežastims, asmuo papildomai pateikia šiuos dokumentus:

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

10.5.1. dėl nelaimingo atsitikimo darbe – nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo aktą ir, reikalui esant, kitus dokumentus, nurodytus Darbingumo lygio, susijusio su nelaimingais atsitikimais darbe

ar profesinių ligų padariniais, nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu;

10.5.2. dėl profesinės ligos – profesinės ligos tyrimo ir patvirtinimo aktą ir, reikalui esant, kitus dokumentus, nurodytus Darbingumo lygio, susijusio su nelaimingais atsitikimais darbe ar profesinių ligų padariniais, nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu;

10.5.3. dėl ligos (suluošinimo) tarnybos ar mokymų metu – nustatytos formos medicininius ir karinius dokumentus. Prireikus – teismo sprendimą ar nuosprendį ikiteisminio tyrimo, kitos kompetentingos institucijos dokumentą, patvirtinantį, kad įvykis yra susijęs su sužeistu (suluošintu) asmeniu ir jo tarnyba;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-314/V-988](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 131-4970 (2006-12-02), i. k. 1062230ISAK14/V-988

10.5.4. dėl ligos (suluošinimo) 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos – savivaldybės išduotą Nepriklausomybės gynėjo teisinio statuso pažymėjimą ir Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros išduotą pažymą, patvirtinančią sužalojimo, padaryto ginant Lietuvos Respublikos laisvę 1991 metais, faktą;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

10.5.5. dėl ligos (suluošinimo) Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio – dokumentus, patvirtinančius dalyvavimą (karinį bilietą, karinės įstaigos išduotą pažymą arba darbovietės siuntimą), savivaldybės išduotą pažymėjimą, patvirtinantį, kad asmuo dalyvavo likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius ir Specialistų komisijos ligos sąsajai su dalyvavimu likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius nustatyti, kurios sudėtį tvirtina sveikatos apsaugos ministras, išvadą;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

10.5.6. dėl ligos (suluošinimo) politiniai kaliniai, tremtiniai ir jiems prilyginti asmenys, pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms (rezistencijos) dalyviai – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotus atitinkamus teisinio statuso pažymėjimus; asmenys, Antrojo pasaulinio karo metais buvę išvežti priverstiems darbams arba buvę getuose, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinėse stovyklose – Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros arba Vidaus reikalų ministerijos išduotą pažymą; asmenys, Antrojo pasaulinio karo metais tarnavę antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ar junginiuose – Krašto apsaugos ministerijos pažymą;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

10.5.7. dėl ligos (suluošinimo) vykdant piliečio pareigą – dokumentus, patvirtinančius, kad liga (suluošinimas) atsirado vykdant piliečio pareigą;

10.5.8. dėl ligos (suluošinimo) būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu – dokumentus, patvirtinančius, kad liga (suluošinimas) atsirado būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu, t. y. asmens karinį dokumentą, patvirtinantį būtinąją karinę tarnybą ar karinį apmokymą sovietinėje armijoje, karinį-medicininį dokumentą, patvirtinantį ligą ar suluošinimą, arba – gydymo įstaigos išduotą dokumentą, patvirtinantį lėtai progresuojančią ligą, diagnozuotą per 5 metų laikotarpį po tarnybos arba stacionarines psichiatrijos paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų psichiatrų konsiliumo sprendimą, kuris patvirtina lėtai progresuojančią psichikos ligą, kuri sietina su tarnyba Afganistano kare;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [A1-354/V-402](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2514 (2009-05-30), i. k. 1092230ISAK54/V-402

#### 10.6. 3x4 cm dydžio nuotrauką;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

#### 10.7. prašymą nustatyti darbingumo lygį.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, Žin., 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

### III. SKYRIUS DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMAS

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

#### 11. Darbingumo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalu.

#### 12. Darbingumo lygis nustatomas:

12.1. asmeniui dalyvaujant NDNT teritoriniame skyriuje arba apžiūrint jį namuose (ligoninėje) tais atvejais, kai asmens prognozuojamas bazinis darbingumas yra 0–25 procentai ir jis dėl organizmo funkcijų sutrikimų negali atvykti į NDNT;

12.2. asmeniui nedalyvaujant, kai jo darbingumo lygis vertinamas pakartotinai, o iš pateiktų medicininių dokumentų nekeyla abejonių, kad prognozuojamas jo bazinis darbingumas yra 0–15 procentų ir dėl organizmo funkcijų sutrikimo jis negali atvykti į NDNT;

12.3. asmeniui nedalyvaujant, kai dėl asmens, gyvenančio užsienyje, darbingumo lygio nustatymo kreipiasi pensiją ar išmoką skirianti institucija.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-509/V-1160](#), 2017-10-06, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16056

12<sup>1</sup>. Tuo atveju, kai asmuo, kurio darbingumo lygis vertinamas, kviečiamas be pateisinamų priežasčių neatvyksta į NDNT ar atsisako dalyvauti darbingumo lygio vertinimo procedūroje, jo darbingumas nevertinamas. Apie tai asmuo informuojamas raštu.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

#### 13. NDNT teritoriniai skyriai per 3 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos:

13.1. esant reikalui, kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gydytojas išdavė siuntimą, dėl galimybės susipažinti su asmens ambulatorinėje kortelėje (forma 025/a) esančia medicinine informacija ir (ar) dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos) pateikimo, į kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos) pateikimo, jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, Žin., 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

13.2. sprendžia dėl asmens apžiūros poreikio, jos vietos, laiko ir apie tai informuoja asmenį. Tuo atveju, kai kviečiamas asmuo be pateisinamų priežasčių neatvyksta į NDNT, jo darbingumo lygis nevertinamas, o asmuo apie tai per 3 darbo dienas informuojamas raštu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, Žin., 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464



13<sup>1</sup>. Asmens darbingumo lygio vertinimo metu paaiškėjus naujoms aplinkybėms, turinčioms reikšmės darbingumo lygiui, NDNT teritorinis skyrius turi teisę kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios gydytojas išdavė siuntimą, dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos) pateikimo, į kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos) pateikimo.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

14. NDNT teritoriniai skyriai per 15 darbo dienų nuo visų reikalingų dokumentų gavimo dienos priima sprendimą dėl:

- 14.1. asmens darbingumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino;
- 14.2. profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio;
- 14.3. darbo pobūdžio ir sąlygų;
- 14.4. bendro pirminio neįgaliųjų specialiųjų poreikių nustatymo.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

15. Kai darbingumo lygis nustatomas laikinai nedarbingam asmeniui, kuris turi nedarbingumo pažymėjimą, sprendimas turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo visų reikiamų dokumentų gavimo NDNT dienos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

16. Nustatant asmens darbingumo lygį, pildomas NDNT direktoriaus, suderinus su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, patvirtintos formos Darbingumo lygio vertinimo aktas.

16<sup>1</sup>. Nustatydamas darbingumo lygį, jo priežastį ir terminą NDNT turi teisę pasitelkti specialistų iš Sveikatos apsaugos ministerijos specialistų konsultantų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. V-688 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos specialistų konsultantų sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos apsaugos ministerijos specialistų konsultantų sąrašas), klausimams pagal jų kompetenciją spręsti, kuriems už darbą apmokama iš einamiesiems metams NDNT skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, arba, prireikus, kitų reikalingų ekspertų. Prireikus, NDNT gali kreiptis į tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištirimo. Už tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos suteiktas paslaugas NDNT apmoka iš einamiesiems metams NDNT skiriamų valstybės biudžeto asignavimų.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

17. Tuo atveju, kai darbingumo lygis nustatomas pirmą kartą arba pakartotinai pagal šio Tvarkos aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčius, darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra visų šio Tvarkos aprašo 8 ir 10 punktuose išvardytų dokumentų NDNT gavimo diena, išskyrus atvejus, kai darbingumo lygis nustatomas remiantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos įstaigos pateiktais dokumentais, medicininėmis išvadomis ir administracinio pobūdžio informacija arba kitos valstybės, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautines sutartis dėl socialinės paramos, pateiktais mediciniais dokumentais – darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra diena, kurią darbingumo lygis asmeniui nustatytas kitoje valstybėje.

NDNT teritorinis skyrius, priėmęs sprendimą dėl asmens darbingumo lygio, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas išrašo ir išduoda (išsiunčia):

*Punkto pakeitimai:*



Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

17.1. nedarbingiems asmenims – socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos Darbingumo lygio pažymą ar (ir) Darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažymą (toliau – pažyma), Neįgaliojo pažymėjimą ir asmeniui prašant NDNT direktoriaus, suderinus su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, patvirtintos formos išvadą dėl darbo pobūdžio ir sąlygų (toliau – išvada);

17.2. iš dalies darbingiems asmenims – pažymą, Neįgaliojo pažymėjimą ir išvadą;

17.3. *Neteko galios nuo 2007-09-21*

*Papunkčio naikinimas:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.* 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

17.4. darbingiems asmenims, t. y. tiems asmenims, kurių darbingumo lygis yra 60 procentų ir daugiau ir kurių darbingumo lygio priežastys nurodytos šio Tvarkos aprašo 27.3–27.14 papunkčiuose, pažymą;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

17.5. asmeniui pageidaujant – Darbingumo lygio vertinimo akto kopiją, reikalui esant, kitą informaciją apie jo darbingumo lygio vertinimą raštu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

18. Pirmą kartą vertinant asmens darbingumo lygį, kuriam, vadovaujantis Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-302 „Dėl Profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir Profesinės reabilitacijos paslaugų teikimo bei finansavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatomas profesinės reabilitacijos paslaugų poreikis, darbingumo lygis nustatomas vieneriems metams.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

19. Nustačius profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, ne vėliau kaip per tris darbo dienas užpildoma ir išduodama (išsiunčiama) asmeniui socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos išvada dėl profesinės reabilitacijos paslaugų poreikio.

20. *Neteko galios nuo 2017-07-01*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

21. *Neteko galios nuo 2017-07-01*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

22. *Neteko galios nuo 2017-07-01*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

23. Besimokantiems asmenims, sukačusiems 18 metų, jų mokymosi laikotarpiu (ne ilgiau kaip iki 26 metų) darbingumo lygis nustatomas, prilyginant jį baziniam darbingumui.

24. Dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.3–27.4 papunkčiuose, darbingumo lygis nustatomas atskirai, nevertinant kitų ligų ar traumų pasekmių, nesusijusių su nurodytų priežasčių nustatymu. Šiuo atveju asmens darbingumo lygis prilyginamas baziniam darbingumui. Dėl kiekvienos priežasties išduodama atskira pažyma.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

25. Dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.5–27.14 papunkčiuose, darbingumo lygis nustatomas atskirai, nevertinant kitų ligų ar traumų pasekmių, nesusijusių su nurodytų priežasčių nustatymu. Dėl kiekvienos priežasties išduodama atskira pažyma.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

26. Kai asmeniui yra nustatoma daugiau nei viena darbingumo lygio priežastis, darbingumo lygis nustatomas dėl kiekvienos priežasties atskirai. Jeigu asmeniui nustatomas darbingumo lygis dėl priežasčių, nurodytų šio Tvarkos aprašo 27.3 ir (ar) 27.4 papunkčiuose, ir yra organizmo funkcijų sutrikimas tik dėl nelaimingo atsitikimo darbe ir (ar) profesinės ligos (kitų organizmo funkcijų sutrikimų, turinčių įtakos asmens darbingumo lygiui, nėra), pažymose įrašomos priežastys, nurodytos šio Tvarkos aprašo 27.3 ir (ar) 27.4 papunkčiuose.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

#### **IV. SKYRIUS**

##### **DARBINGUMO LYGIO PRIEŽASTYS IR ATSIRADIMO LAIKAS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

27. Darbingumo lygio priežastys:

27.1. ligos arba būklės;

27.2. ligos arba būklės, atsiradusios iki 24 metų;

27.3. nelaimingas atsitikimas (suluošinimas) darbe;

27.4. profesinė liga;

27.5. liga (suluošinimas), įgyta tarnybos ar mokymų metu;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-314/V-988](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 131-4970 (2006-12-02), i. k. 1062230ISAK14/V-988

27.6. liga (suluošinimas) dėl 1991 m. sausio 11–13 dienomis vykdytos agresijos ir po to buvusių įvykių;

27.7. liga (suluošinimas) dėl Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinių likvidavimo darbų poveikio;

27.8. liga (suluošinimas), įgyta dalyvaujant pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms (rezistencijos) veiksmų metu;

27.9. liga (suluošinimas), įgyta neteisėto kalinimo ir tremties metu;

27.10. liga (suluošinimas), įgyta Antrojo pasaulinio karo metais tarnaujant antihitlerinės koalicijos valstybių veikiančiose armijose, partizanų būriuose ir junginiuose;

27.11. liga (suluošinimas), įgyta būnant getuose, koncentracijos ar kitokio tipo priverstinėse stovyklose;

27.12. liga (suluošinimas), įgyta dirbant priverstinius darbus;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

27.13. liga (suluošinimas), įgyta vykdant piliečio pareigą;

27.14. liga (suluošinimas) būtiniosios karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

27.15. ligos arba būklės, atsiradusios nuo vaikystės (tik asmenims, kuriems pagal teisės aktus, galiojusius iki 2005 m. liepos 1 d., buvo nustatyta invalidumo priežastis „nuo vaikystės“. Pakartotinai vertinant šių asmenų darbingumo lygį dėl termino pasibaigimo, nurodoma ši priežastis).

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

28. Kai asmuo dėl pateisinamų priežasčių praleidžia pakartotinio darbingumo lygio vertinimo laiką, jam prašant darbingumo lygis ar priežastys gali būti nustatyti atgaline data, jeigu NDNT yra pateikiami visi reikalingi dokumentai (duomenys), būtini darbingumo lygiui ar jo priežasčių nustatymui atgaline data, bet ne daugiau kaip už tris praėjusius metus, skaičiuojant nuo dokumentų NDNT gavimo dienos.

28<sup>1</sup>. Kai asmuo, kuriam buvo nustatytas neįgalumo lygis ar invalidumas iki 18 metų, dėl pateisinamų priežasčių praleidžia darbingumo lygio vertinimo laiką, jam prašant darbingumo lygis gali būti nustatytas atgaline data, jeigu NDNT yra pateikiami visi reikalingi dokumentai (duomenys), būtini darbingumo lygiui nustatyti, bet ne daugiau kaip už trejus praėjusius metus, skaičiuojant nuo dokumentų NDNT gavimo dienos.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.*, 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

28<sup>2</sup>. Kai asmuo, kuriam buvo nustatytas neįgalumo lygis ar invalidumas iki 18 metų, be pateisinamų priežasčių praleido pakartotinio vertinimo laiką, esant pensiją ar išmoką mokančios institucijos motyvuotam prašymui, NDNT išduoda išvadą dėl darbingumo lygio (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) atsiradimo laiko, jeigu NDNT turi dokumentus (duomenis), reikalingus išvadai išduoti.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

29. Tais atvejais, kai asmuo prašo, kad jo darbingumo lygis būtų nustatytas atgaline data, susiejant jį su darbingumo lygio pasikeitimu dėl ligų arba būklių, atsiradusių iki 24 metų, bet ne vėliau, iki jam sukako 26 metai, NDNT gali darbingumo lygį nustatyti atgaline data, jeigu tam yra pateikiama pakankamai duomenų. Ligų arba būklių, atsiradusių iki 24 metų, priežastys nustatomos tik tuo atveju, kai asmuo buvo pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu, iki jam sukako 26 metai.

30. Tais atvejais, kai asmuo prašo darbingumo lygį, atsiradusį dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe, profesinės ligos, nustatyti atgaline data, NDNT gali darbingumo lygį nustatyti atgaline data padarinių atsiradimo ar profesinės ligos diagnozavimo dienos, jeigu tam yra pateikta pakankamai duomenų.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

## **V. SKYRIUS**

### **DARBINGUMO LYGIO TERMINAI**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, *paskelbta TAR* 2017-06-30, i. k. 2017-11178

31. Darbingumo lygio terminas nustatomas vadovaujantis Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 20 straipsnio 8 dalies nuostatomis.

*Punkto pakeitimai:*

2012-12-28, *Žin.*, 2013, Nr. 2-41 (2013-01-05), i. k. 112502VSPRERG120041

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

32. Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 20 straipsnio 8 dalies 1–3 punktuose nurodyti terminai nustatomi ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki senatvės pensijos amžiaus

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

33. Šio Tvarkos aprašo 31.1–31.3 punktuose nurodyti terminai gali būti tęsiami ne ilgiau kaip 6 metus, jei asmeniui nesikeičia arba mažėja nustatyti darbingumo lygio procentai. Po 6 metų darbingumo lygio terminas nurodomas iki senatvės pensijos amžiaus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-354/V-402](#), 2009-05-22, *Žin.*, 2009, Nr. 63-2514 (2009-05-30), i. k. 1092230ISAK54/V-402

34. Kai pakartotinis darbingumo lygis vertinamas vadovaujantis šio Tvarkos aprašo 35.3, 35.4 ir 35.5 papunkčiais, darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra sprendimo NDNT priėmimo diena, išskyrus atvejus, kai:

34.1. pakartotinis darbingumo lygis vertinamas, atsižvelgiant į Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos pateiktą išvadą. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra diena, kai darbingumo lygis NDNT asmeniui buvo nustatytas pirmą kartą;

34.2. vadovaujantis šio Tvarkos aprašo 35.3 papunkčiu, atlikus pakartotinį darbingumo lygio vertinimą dėl nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, pakeičiamas anksčiau priimtas NDNT sprendimas. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra keičiamame NDNT teritorinio skyriaus sprendime nurodyta darbingumo lygio nustatymo termino pradžia. Anksčiau NDNT teritorinio skyriaus priimtas sprendimas ir išduotos pažymos laikomos negaliojančiais;

34.3. darbingumo lygį įvertinus pakartotinai, nustatomas mažesnis asmens darbingumas. Tokiu atveju darbingumo lygio nustatymo termino pradžia yra keičiamame NDNT teritorinio skyriaus sprendime nurodyta darbingumo lygio nustatymo termino pradžia. Anksčiau NDNT teritorinio skyriaus priimtas sprendimas ir išduotos pažymos laikomos negaliojančiomis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

## VI. SKYRIUS

### PAKARTOTINIS DARBINGUMO LYGIO VERTINIMAS

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

35. NDNT atlieka pakartotinį darbingumo vertinimą:

35.1. baigiantis nustatytam darbingumo lygio terminui, bet ne vėliau kaip paskutinę nustatyto darbingumo lygio termino dieną;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

35.2. pasikeitus asmens sveikatos būklei, darbingumo lygio priežastims;

35.3. asmeniui ir / ar pensiją arba išmoką mokančiai institucijai nesutinkant su NDNT teritorinio skyriaus priimtu sprendimu;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

35.4. vykdant Ginčų komisijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija) sprendimą;

35.5. jeigu atlikus NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų patikrinimą paaiškėja, kad sprendimas priimtas nepagrįstai.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

36. Tuo atveju, kai asmens pakartotinis darbingumo lygis vertinamas pasikeitus jo sveikatos būklei, darbingumo lygio priežastims, turi būti pateikti dokumentai, nurodyti šio Tvarkos aprašo 8, 9 ir 10 punktuose.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

37. Asmens darbingumo lygis pagal šio Tvarkos aprašo 35.1 ir 35.2 papunkčius pakartotinai įvertinamas ir sprendimas priimamas per 15 darbo dienų nuo visų darbingumo lygio pakartotiniam vertinimui reikiamų dokumentų NDNT gavimo dienos, pagal 35.3 ir 35.5 papunkčius – per 30 kalendorinių dienų nuo visų darbingumo lygio pakartotiniam vertinimui reikiamų dokumentų NDNT gavimo dienos, pagal 35.4 papunktį – per Ginčų komisijos nustatytą laiką.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

38. NDNT teritorinio skyriaus sprendimas gali būti skundžiamas NDNT direktoriui:

38.1 per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų, nurodytų šio Tvarkos aprašo 17 punkte, gavimo dienos, kai asmuo nesutinka su NDNT teritorinio skyriaus sprendimu;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

38.2. per 90 kalendorinių dienų nuo pensiją ar išmoką mokančios institucijos informavimo dienos, kai pensiją ar išmoką mokanti institucija nesutinka su NDNT teritorinio skyriaus sprendimu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-314/V-988](#), 2006-11-28, *Žin.*, 2006, Nr. 131-4970 (2006-12-02), i. k. 1062230ISAK14/V-988

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

38<sup>1</sup>. Tuo atveju, kai NDNT teritorinio skyriaus sprendimą skundžia asmuo, NDNT gali pakviesti asmenį dalyvauti pakartotinai vertinant jo darbingumo lygį. Jei kviečiamas asmuo be pateisinamos priežasties neatvyksta į NDNT, NDNT gali priimti sprendimą nekeisti NDNT teritorinio skyriaus priimto sprendimo.

Tuo atveju, kai NDNT teritorinio skyriaus sprendimą skundžia pensiją ar išmoką mokanti institucija, NDNT pakviečia asmenį dalyvauti pakartotinai vertinant jo darbingumo lygį ir informuoja pensiją ar išmoką mokančią instituciją apie asmens pakartotinį darbingumo lygio vertinimą, pakartotinio vertinimo vietą ir laiką. Jeigu kviečiamas asmuo neatvyksta į NDNT, sprendimas priimamas jam nedalyvaujant.

Pakartotinai vertindama asmens darbingumą, NDNT turi teisę pasitelkti ekspertų iš Sveikatos apsaugos ministerijos specialistų konsultantų sąrašo, kitų ekspertų, taip pat gauti būtiną informaciją iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos, Valstybinės ligonių kasos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir kitų institucijų.

*Papildyta punktu:*



Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, *Žin.*, 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-354/V-402](#), 2009-05-22, *Žin.*, 2009, Nr. 63-2514 (2009-05-30), i. k. 1092230ISAK54/V-402

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

Nr. [A1-551/V-1149](#), 2011-12-27, *Žin.*, 2012, Nr. 2-61 (2012-01-05), i. k. 1112230ISAK1/V-1149

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

38<sup>2</sup>. NDNT, gavusi visus darbingumo lygiui pakartotinai vertinti reikiamus dokumentus, asmens darbingumo lygį įvertina ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų. Jei dėl objektyvių priežasčių per šį terminą pakartotinis vertinimas negali būti atliktas, NDNT direktorius ar jo įgaliotas asmuo gali vertinimo terminą pratęsti 15 kalendorinių dienų. Asmeniui apie termino pratęsimą pranešama raštu. Pakartotinio vertinimo metu priimtas sprendimas gali būti skundžiamas šio Tvarkos aprašo 41 punkte nustatyta tvarka.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

38<sup>3</sup>. Tuo atveju, kai asmuo, apskundęs NDNT teritorinio skyriaus sprendimą, su nauju siuntimu kreipiasi į NDNT dėl pakartotinio darbingumo lygio nustatymo, jo skundas nenagrinėjamas. Asmeniui apie tai pranešama raštu.

*Papildyta punktu:*

Nr. [A1-551/V-1149](#), 2011-12-27, *Žin.*, 2012, Nr. 2-61 (2012-01-05), i. k. 1112230ISAK1/V-1149

39. Apie pakartotinio darbingumo lygio vertinimo rezultatus NDNT turi informuoti asmenį, pensiją ar išmoką mokančią instituciją, reikalui esant, asmenį gydantį gydytoją ir Ginčų komisiją.

40. NDNT, pakeitusi sprendimą, išduoda (išsiunčia) atitinkamus dokumentus, nurodytus šio Tvarkos aprašo 17 punkte.

41. Jeigu asmuo, pensiją ar išmoką mokanti institucija nesutinka su NDNT direktoriaus sprendimu dėl pakartotinio darbingumo lygio vertinimo, šis sprendimas per 30 kalendorinių dienų nuo dokumentų, nurodytų 17 punkte, gavimo dienos (pensiją ar išmoką mokančios institucijos informavimo dienos) gali būti skundžiamas Ginčų komisijai, kuri ginčus dėl NDNT priimtų sprendimų nagrinėja ir sprendimus priima socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

42. Ginčų komisijos sprendimas dėl darbingumo lygio gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka.

## **VII. SKYRIUS**

### **ASMENS TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

43. Asmuo turi teisę:

43.1. kreiptis į NDNT dėl darbingumo lygio nustatymo;

43.2. būti supažindintas su darbingumo lygio nustatymo tvarka, kriterijais, Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti pildant klausimyną ir vertinant asmens darbingumo lygį, bei priimtu NDNT sprendimu;

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

43.3. dalyvauti vertinant jo darbingumo lygį;

43.4. į informacijos apie asmenį bei dokumentų konfidencialumą;

43.5. apskųsti NDNT priimtą sprendimą teisės aktų nustatyta tvarka.

44. Asmuo ar jo atstovas pagal įstatymą privalo teikti darbingumo lygiui nustatyti reikiamą informaciją.

## **VIII. SKYRIUS SKYRIUS ATSAKOMYBĖ**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

45. Už pateikto siuntimo į NDNT teisingumą atsako asmenį gydantis gydytojas. Už konkrečios konsultacijos išvados teisingumą atsako konsultaciją suteikęs ir išvadą parengęs gydytojas specialistas. Apie gautus neteisingus medicinos dokumentus NDNT informuoja asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba asmenį gydantis ir (ar) jį konsultavęs gydytojas, vadovą. NDNT, gavusi iš asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų papildomas išvadas ir NDNT direktoriaus nustatyta tvarka atlikusi išsamų tyrimą (-us) ir nustačiusi, kad pateikti neteisingi duomenys (objektyvūs duomenys paneigia asmeniui nustatytą diagnozę ar būklės sunkumą), t. y. padarytas šiurkštus pažeidimas ir šis pažeidimas neturi veikos, dėl kurios gydytojui gali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė požymių, taip pat kreipiasi į Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą prie Sveikatos apsaugos ministerijos, pateikdama jai motyvuotą kreipimąsi ir tyrimo ar kitus dokumentus su išvada ar išvadomis, patvirtinančiomis priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Nr. [A1-299/V-763](#), 2016-06-14, paskelbta TAR 2016-06-17, i. k. 2016-17220

46. Už pateiktos informacijos apie profesinės reabilitacijos programos rezultatus teisingumą ir patikimumą atsako teritorinė darbo birža.

47. Už asmens supažindinimą su darbingumo lygio nustatymo procedūra, Asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimyno pildymo tvarka ir už asmens darbingumo lygio vertinimo teisingumą ir pagrįstumą atsako NDNT darbuotojai, atlikę darbingumo lygio vertinimą. Už sprendimo dėl asmens darbingumo lygio nustatymo teisingumą ir pagrįstumą atsako NDNT teritorinio skyriaus, kuriame vertinamas darbingumo lygis ir priimamas sprendimas, vedėjas arba NDNT direktoriaus įgaliotas priimti sprendimus atstovas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

48. Asmuo atsako už jo paties pateiktos informacijos teisingumą.

## **IX. SKYRIUS DARBINGUMO LYGIO NUSTATYMO PERIODINĖ KONTROLĖ**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

49. NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų periodinė kontrolė, kuri įgyvendinama vykdant planinius ir neplaninius NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų patikrinimus, atliekama NDNT direktoriaus nustatyta ir su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija suderinta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

50. Pensiją ar išmoką mokanti institucija turi teisę organizuoti ir vykdyti darbingumo lygio nustatymo teisėtumo ir teisingumo tikrinimus, esant pagrįstų abejonių dėl NDNT teritorinio

skyriaus priimto sprendimo, taip pat teikti NDNT pasiūlymus dėl NDNT teritorinių skyrių priimtų sprendimų planinių ir neplaninių patikrinimų bei dalyvauti nagrinėjant patikrinimo rezultatus.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [A1-551/V-1149](#), 2011-12-27, *Žin.*, 2012, Nr. 2-61 (2012-01-05), i. k. 1112230ISAK1/V-1149

*Papildyta skyriumi:*

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, *Žin.*, 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

---



Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo  
1 priedas  
(Lietuvos Respublikos  
socialinės apsaugos ir darbo ministro ir  
Lietuvos Respublikos  
sveikatos apsaugos ministro  
2012 m. lapkričio 14 d.  
įsakymo Nr. A1-504/V-1031  
redakcija)

\_\_\_\_\_  
(asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas)

**SIUNTIMAS Į NEĮGALUMO IR DARBINGUMO NUSTATYMO TARNYBĄ PRIE  
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

20\_\_-\_\_-\_\_  
(data)

Nr.

\_\_\_\_\_

|                                   |  |  |  |  |       |  |  |  |  |          |  |  |
|-----------------------------------|--|--|--|--|-------|--|--|--|--|----------|--|--|
| (vardas ir pavardė, asmens kodas) |  |  |  |  |       |  |  |  |  |          |  |  |
| Amžius:                           |  |  |  |  | metai |  |  |  |  | mėnesiai |  |  |

Dabartinės gyvenamosios vietos adresas \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_ Tel. \_\_\_\_\_,  
Mob. tel. \_\_\_\_\_ El. paštas: \_\_\_\_\_  
Darbovietė / Ugdymo įstaiga \_\_\_\_\_  
Pareigos \_\_\_\_\_

1. Išsami ligos anamnezė:

|  |
|--|
|  |
|--|

2. Taikytas gydymas:

☐ ambulatorinis

☐ medikamentinis

☐ stacionarus

☐ chirurginis

☐ medicininė rehabilitacija

☐ kitas (-ti) (išvardinti): \_\_\_\_\_

3. Būklės ir gydymo eiga:

|  |
|--|
|  |
|--|

4. Sveikatos būklės aprašymas:

|                       |                     |                                                                |                        |
|-----------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------|
| Konsultacijos<br>data | Gydytojo specialybė | Išliekantys organizmo funkcijų<br>sutrikimai, tyrimų duomenys, | Priedai<br>(prisegami) |
|-----------------------|---------------------|----------------------------------------------------------------|------------------------|

|  |  |                                                                               |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | gydytojų specialistų išvados,<br>patvirtinančios ligos sunkumą ir<br>diagnozę |  |
|  |  |                                                                               |  |
|  |  |                                                                               |  |
|  |  |                                                                               |  |

5<sup>1</sup>. BARTHEL indeksaslentelė<sup>2</sup> <sup>1</sup> Pildoma, kai reikia.<sup>2</sup> Lentelė – savarankiškumo įvertinimo BARTHEL indeksu metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 196/40.

6. Laikinojo nedarbingumo trukmė per paskutinius 12 mėn.

7. Pagrindinė diagnozė:

TLK-10-AM kodas

Žodžiais:

Funkcinė klasė \_\_\_\_\_, laipsnis \_\_\_\_\_, stadija \_\_\_\_\_, eiga / forma \_\_\_\_\_.

8. Kitos diagnozės:

TLK-10-AM kodas

Žodžiais:

Funkcinė klasė \_\_\_\_\_, laipsnis \_\_\_\_\_, stadija \_\_\_\_\_, eiga / forma \_\_\_\_\_.

.....

TLK-10-AM kodas

Žodžiais:

Funkcinė klasė \_\_\_\_\_, laipsnis \_\_\_\_\_, stadija \_\_\_\_\_, eiga / forma \_\_\_\_\_.

.....

TLK-10-AM kodas

Žodžiais:

Funkcinė klasė \_\_\_\_\_, laipsnis \_\_\_\_\_, stadija \_\_\_\_\_, eiga / forma \_\_\_\_\_.

9. Siunčiamas į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą:

- |                                                             |                                              |
|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> dėl darbingumo lygio nustatymo     | <input type="checkbox"/> pirmą kartą         |
| <input type="checkbox"/> dėl neįgalumo lygio nustatymo      | <input type="checkbox"/> baigiantis terminui |
| <input type="checkbox"/> dėl specialiųjų poreikių nustatymo | <input type="checkbox"/> būklei pasikeitus   |

☐ asmeniui ar jo atstovui pagal įstatymą reikalaujant

\_\_\_\_\_  
(gydytojo vardas ir  
pavardė)

\_\_\_\_\_  
(gydytojo kodas)

\_\_\_\_\_  
(specialybė)

\_\_\_\_\_  
(parašas)

*Skirsnio pakeitimai:*

Nr. [A1-299/V-763](#), 2016-06-14, paskelbta TAR 2016-06-17, i. k. 2016-17220

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [A1-36/V-86](#), 2007-02-09, Žin., 2007, Nr. 21-782 (2007-02-15), i. k. 1072230ISAK-36/V-86

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, Žin., 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-168/V-499](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 77-2802 (2005-06-21), i. k. 1052230ISAK68/V-499

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-139/V-356](#), 2006-05-02, Žin., 2006, Nr. 52-1918 (2006-05-12), i. k. 1062230ISAK39/V-356

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-314/V-988](#), 2006-11-28, Žin., 2006, Nr. 131-4970 (2006-12-02), i. k. 1062230ISAK14/V-988

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-36/V-86](#), 2007-02-09, Žin., 2007, Nr. 21-782 (2007-02-15), i. k. 1072230ISAK-36/V-86

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-241/V-745](#), 2007-09-14, Žin., 2007, Nr. 99-4027 (2007-09-20), i. k. 1072230ISAK41/V-745

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-354/V-402](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2514 (2009-05-30), i. k. 1092230ISAK54/V-402

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-206/V-464](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 62-3075 (2010-05-29), i. k. 1102230ISAK06/V-464

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-344/V-688](#), 2011-07-18, Žin., 2011, Nr. 95-4469 (2011-07-23), i. k. 1112230ISAK44/V-688

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-551/V-1149](#), 2011-12-27, Žin., 2012, Nr. 2-61 (2012-01-05), i. k. 1112230ISAK1/V-1149

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-504/V-1031](#), 2012-11-14, Žin., 2012, Nr. 135-6905 (2012-11-22), i. k. 1122230ISAK4/V-1031

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, Sprendimas

2012-12-28, Žin., 2013, Nr. 2-41 (2013-01-05), i. k. 112502VSPRERG120041

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. gruodžio 28 d. sprendimas (Administracinė byla Nr. I-552-23/2012. Teismo proceso Nr. 3-61-3-03252-2010-8. Proceso sprendimo kategorija 17.1)

12.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-6/V-18](#), 2013-01-08, Žin., 2013, Nr. 4-141 (2013-01-12), i. k. 1132230ISAK1-6/V-18

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-131/V-349](#), 2014-03-12, paskelbta TAR 2014-03-14, i. k. 2014-03072

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-531/V-1146](#), 2014-11-05, paskelbta TAR 2014-11-07, i. k. 2014-16257

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-399/V-828](#), 2015-07-03, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11018

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-299/V-763](#), 2016-06-14, paskelbta TAR 2016-06-17, i. k. 2016-17220

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-330/V-809](#), 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-06-30, i. k. 2017-11178

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 „Dėl Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir Darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

18.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-509/V-1160](#), 2017-10-06, paskelbta TAR 2017-10-10, i. k. 2017-16056

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymo Nr. A1-78/V-179 "Dėl darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo